

Χαιρετισμοί Διεθνούς Διημερίδας, 19-20 Ιουνίου 2006

Χαιρετισμοί

- [Υπουργός Επικρατείας και Κυβερνητικός Εκπρόσωπος κ. Θεόδωρος Ρουσόπουλος](#)
- [Γ. Κωνσταντόπουλος, Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης](#)
- [Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα, Πρόεδρος της Βουλής](#)
- [Εκπρόσωποι κομμάτων](#)
- [Ελευθερία Μπερνιδάκη-Αλντους, Βουλευτής Επικρατείας ΝΔ- Πρόεδρος της Ειδικής Διακομματικής Επιτροπής](#)
- [Ιωάννης Βαρδακαστάνης, Πρόεδρος Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία \(ΕΣΑΕΑ\)](#)
- [Χρήστος Παναγόπουλος, Πρόεδρος-Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΡΤ](#)

Συντονίστρια: Μαργαρίτα Παπαδά-Χειμών, Γενική Γραμματέας Επικοινωνίας

Συντονίστρια, Μαργαρίτα Παπαδά-Χειμών, Γενική Γραμματέας Επικοινωνίας

Κύριοι υπουργοί, κ.κ. βουλευτές, σας ευχαριστώ όλους όσοι ήρθατε. Σας καλέσαμε στην διημερίδα αυτή για να ακουστούν οι απόψεις όλων σας. Έχουμε εσωτερικά αναπτύξει ικανό προβληματισμό για το ζήτημα, αλλά αυτός δεν είναι δεδομένος, δεν είναι αρκετός. Δεν έχουμε εξαντλήσει κάθε οπτική γωνιά και περιμένουμε, σας περιμένουμε.

Το αντικείμενο τις διημερίδας είναι σημαντικό, αφορά στον πυρήνα της δημοκρατίας μας. Οι ομάδες του πληθυσμού που δεν έχουν πρόσβαση στα ΜΜΕ καταλήγουν σε κοινωνικό αποκλεισμό. Στα πρόσωπά τους ακυρώνεται η έννοια και το περιεχόμενο της ανοιχτής κοινωνίας. Στους συμπολίτες πάλι, στους κατοίκους πιο γενικά αυτής της χώρας που η εικόνα τους στρεβλώνεται στα ΜΜΕ, κακοποιούνται και τα δικαιώματά τους, υπονομεύονται, απονευρώνονται, ακυρώνονται μερικά και όχι σπάνια, ολικά.

Περιμένουμε μία ή και πολλές απαντήσεις για την εικόνα των ατόμων με αναπηρία στα ΜΜΕ. Είναι αρκετοί εκείνοι που τεκμηριωμένα επιχειρηματολογούν ότι η εικόνα τους είναι συχνά ανακριβής, όχι σπάνια αναληθής, από υπερβολή σε υπερβολή, υπερτονισμένη δήθεν φιλανθρωπική προσέγγιση, ενοχλημένη, σχεδόν εχθρική παρουσίαση των όποιων προβλημάτων έχουν τα άτομα με αναπηρία.

Υπάρχουν αίτια. Συμπεραίνω, αλλά δεν πρέπει να σας προκαταλάβω. Περιμένουμε μια ή και πολλές απαντήσεις για την προσβασιμότητα των ατόμων αυτών στα ΜΜΕ. Έχουν γίνει αξιόλογα βήματα για την επίτευξη του στόχου αυτού. Δεν είναι αρκετά. Ακούω και από το Κίνημα των Αναπήρων σημαντικούς κοινωνικούς φορείς αλλά και τις Υπηρεσίες. Για ένα είμαι βέβαιη: Η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στα ΜΜΕ εξισώνεται με το πλέγμα των δικαιωμάτων που εκφράζουν ή διασφαλίζουν σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα συμμετοχής του στη δημοκρατία, στην κοινωνία, στην οικονομία.

Πιστεύω και είμαι σίγουρη ότι όλοι μας μοιραζόμαστε την ίδια αξία. Η πολιτεία μας είναι ανθρωποκεντρική. Αυτό σημαίνει ότι δεν της περισσεύει κανένας πολίτης. Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία είναι και δικά μας, όλων μας δικαιώματα. Η Γενική Γραμματεία

Επικοινωνίας, η Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης με τη Διεθνή Δημερίδα που ξεκινά σήμερα τις εργασίες της δίνει το βήμα να ακουστούν προβληματισμοί, εμπειρίες, προτάσεις, κριτικές προσεγγίσεις, ιδέες, σχόλια. Είναι βέβαιο ότι η ζύμωση θα ωφελήσει όλους μας. Με τα λίγα αυτά λόγια σας καλωσορίζω και πάλι και παρακαλώ τον Υπουργό Επικρατείας και Κυβερνητικό Εκπρόσωπο κύριο Θεόδωρο Ρουσόπουλο να χαιρετίσει τη διημερίδα.

Θεόδωρος Ρουσόπουλος, Υπουργός Επικρατείας και Κυβερνητικός Εκπρόσωπος

Κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι των κομμάτων, φίλες και φίλοι, σας καλωσορίζω στο Κέντρο Τύπου των Γραμματειών Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, ευχαριστώντας σας για τη συμμετοχή σε αυτή τη Δημερίδα, η οποία ελπίζω -όπως είπε και η κα Παπαδά- να βοηθήσει όλους μας να εξάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα σε ένα συγκεκριμένο κομμάτι το οποίο δεν αποτελεί το σύνολο της κοινωνικής δράσης, αλλά είναι σημαντικό καθ' όσον αναφέρεται στην επικοινωνία, στα θέματα ενημέρωσης, στα Μέσα Ενημέρωσης, στον τρόπο που αντιμετωπίζουν τα θέματα που θα συζητηθούν σ' αυτή τη διημερίδα τα Μέσα ενημέρωσης και πώς θα μπορούσαμε εμείς από την πλευρά μας να βοηθήσουμε, ώστε να γίνει ακόμα καλύτερη αυτή η πρόσβαση, η προσβασιμότητα.

Όπως γνωρίζετε, η διημερίδα αυτή διοργανώνεται επί τη ευκαιρία της υποβολής προς την Πρόεδρο της Βουλής της Έκθεσης της Ειδικής Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία αλλά και της ταυτόχρονης λειτουργίας εδώ και λίγες εβδομάδες του πρώτου πανευρωπαϊκά καναλιού στην ψηφιακή τηλεόραση το οποίο μεταδίδει ολοκληρωμένο πρόγραμμα για άτομα με αναπηρία. Λέω του πρώτου καναλιού γιατί υπάρχουν ζώνες τηλεοπτικές σε όλα τα κανάλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όχι όμως κάποιο κανάλι που να αναφέρεται ειδικά στα άτομα με αναπηρία.

Η ίδια η σύσταση της Επιτροπής της Βουλής στην οποία προαναφέρθηκα αποτελεί καινοτομία για τα ελληνικά πράγματα καθώς για πρώτη φορά καταγράφονται με τεκμηριωμένο και εμπειριστατωμένο τρόπο από τη Βουλή των Ελλήνων τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συμπολίτες μας με αναπηρία. Και μόνο αυτό το γεγονός φανερώνει τον μακρύ δρόμο που έχουμε να διανύσουμε προκειμένου να κατοχυρώσουμε στην πράξη τα δικαιώματα των συμπολιτών μας με αναπηρία.

Όλοι παραδεχόμαστε ότι τα προβλήματα είναι πολλά και σημαντικά. Όλοι παραδεχόμαστε ότι η Ελλάδα έχει να καλύψει πολύ έδαφος προκειμένου να φτάσει για παράδειγμα στο επίπεδο των υπολοίπων κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Όλοι παραδεχόμαστε πως είναι πλέον πιεστική ανάγκη να περάσουμε από τα εύκολα και ωραία λόγια στη συγκεκριμένη δράση, στα έργα.

Σε αυτή την κατεύθυνση είναι βεβαίως ενθαρρυντικό το γεγονός ότι οι Ελληνίδες και οι Έλληνες δεν αντιλαμβανόμαστε τα ζητήματα που απασχολούν τους πολίτες με αναπηρία ως αποκομμένο πρόβλημα, αλλά τα εντάσσουμε στην ανάγκη της διασφάλισης ίσων δικαιωμάτων σε όλους τους πολίτες, ως μέρος του ευρύτερου προβληματισμού για την ποιότητα της δημοκρατίας μας.

Και είναι πιστεύω περισσότερο ενθαρρυντικό το ότι οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου, όλες οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου, όπως διαφαίνεται από την έκθεση της Επιτροπής, συμφωνούμε ως προς την ανάγκη λήψης συγκεκριμένων μέτρων. Πιστεύω ότι με αφορμή το θέμα αυτό, μπορούμε να αποδείξουμε ότι μπροστά στα σημαντικά ζητήματα μπορούμε να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και να πετύχουμε πολλά και σημαντικά.

Θέλω στο σημείο αυτό να συγχαρώ ιδιαίτερα τα μέλη της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για τη σοβαρότητα και την υπευθυνότητα με την οποία προσέγγισαν το ζήτημα. Θέλω να συγχαρώ ιδιαίτερα την Πρόεδρο της Επιτροπής, την κα Ελευθερία Μπερνιδάκη-Αλντους, που με συνέπεια και αποτελεσματικότητα πρωτοστατεί στον αγώνα για τα δικαιώματα των πολιτών με αναπηρία. Είμαι βέβαιος ότι η εμπειριστατωμένη αυτή Έκθεση θα αποτελέσει πολύτιμο γνώμονα δράσης όχι μόνο για την κυβέρνηση αλλά ευρύτερα για την κοινωνία.

Σε ό,τι αφορά το χώρο της δική μου ευθύνης τώρα. Ένα χώρο που υπηρέτησα, όπως ξέρετε, επί 20 χρόνια ως δημοσιογράφος και τα τελευταία έξι χρόνια υπηρετώ από την πλευρά της πολιτικής ως εκπρόσωπος Τύπου στην Αντιπολίτευση και ως κυβερνητικός εκπρόσωπος τα τελευταία δύο χρόνια, θεωρώ ότι, το ζήτημα έχει δύο κυρίως διαστάσεις: Η μία έχει να κάνει με την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στα μεταδιδόμενα προγράμματα και η άλλη με την ευαισθητοποίηση του γενικού πληθυσμού.

Ως προς το πρώτο θέμα, αυτό της προσβασιμότητας, η λειτουργία του Πρίσμα+ στο οποίο αναφέρθηκα προηγουμένως, ενός δηλαδή από τα τρία ψηφιακά κανάλια της ΕΡΤ και η δωρεάν διανομή αποκωδικοποιητή η οποία θα ακολουθήσει στους πολίτες με αναπηρία κατόπιν συνεννοήσεων με ειδικά προγράμματα με την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι μια πρωτοποριακή όσο και αναγκαία πρωτοβουλία για τα ελληνικά πράγματα που αποσκοπεί σ' αυτό το σκοπό.

Ο στόχος μας είναι το Πρίσμα να αποτελέσει σημείο αναφοράς του Κινήματος για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και παράδειγμα προς μίμηση για τα ιδιωτικά Μέσα Ενημέρωσης. Ήδη οι πρώτες ενδείξεις είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές και επιτρέπουν τη διεύρυνση και τη βελτίωση του εκπεμπόμενου προγράμματος. Βεβαίως, ο τελικός μας στόχος είναι και παραμένει σταθερά η προσβασιμότητα στο σύνολο του προγράμματος.

Στην κατεύθυνση αυτή έχουμε ένα μεγάλο σύμμαχο, που είναι η ψηφιακή τεχνολογία, η νέα τεχνολογία. Η υιοθέτησή της θα δώσει νέες δυνατότητες επεξεργασίας και διαφοροποίησης του μεταδιδόμενου προγράμματος, λύνοντας έτσι πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα.

Σε κάθε περίπτωση όμως οι δυνατότητες της τεχνολογίας θα μείνουν απλώς δυνατότητες αν δεν υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική και πάνω απ' όλα κοινωνική βούληση για την εφαρμογή τους. Γι' αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικές οι σχετικές προτάσεις της Επιτροπής της Βουλής για την προσβασιμότητα, όπως η σύνδεση της αδειοδότησης των ραδιοτηλεοπτικών Μέσων με το βαθμό προσβασιμότητας των προγραμμάτων τους προς τους πολίτες με αναπηρίες και η αυστηρή εφαρμογή των ρυθμίσεων του Ν. 2328/1995 που υποχρεώνει τα τηλεοπτικά κανάλια να μεταδίδουν καθημερινά ένα τουλάχιστον δελτίο στη νοηματική γλώσσα, καθώς και να περιλαμβάνουν στο πρόγραμμά τους ενημερωτικό ή ψυχαγωγικό πρόγραμμα στη νοηματική γλώσσα, υπό την επίβλεψη του ΕΡΣ.

Ως προς τον δεύτερο στόχο, αυτόν της ευαισθητοποίησης και της ενημέρωσης της ελληνικής κοινωνίας για τα ζητήματα που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία, τα Μέσα Ενημέρωσης μπορούν και πρέπει να βρεθούν στην πρωτοπορία της όλης προσπάθειας.

Είναι αλήθεια ότι η αντιμετώπιση των ατόμων με αναπηρία και των ζητημάτων που τους απασχολούν από τα Μέσα Ενημέρωσης δε γίνεται πάντοτε με την προσήκουσα υπευθυνότητα ή με το προσήκον ενδιαφέρον. Τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις έχουν ως κύρια αιτία την άγνοια, την ανεπαρκή ευαισθητοποίηση τόσο του γενικού πληθυσμού όσο και των πολλαπλασιαστών της κοινής γνώμης για τα θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία. Είναι λοιπόν αναγκαία η διαρκής διαβούλευση ανάμεσα σε όλους όσοι εμπλέκονται στη διαδικασία της μαζικής επικοινωνίας, προκειμένου να καταλήξουμε σε ένα δεσμευτικό πλαίσιο αυτορρύθμισης. Ένα σύστημα κανόνων που θα προστατεύει την αξιοπρέπεια των συμπολιτών μας με αναπηρία και παράλληλα θα προωθήσει ακόμα περισσότερο τον αγώνα για ίσα δικαιώματα.

Σε αυτή την προσπάθεια οι Γενικές Γραμματείες Επικοινωνίας και Ενημέρωσης σε συνεργασία βέβαια με τις δημοσιογραφικές Ενώσεις και τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους φορείς, μπορούν να παίξουν έναν συντονιστικό ρόλο προκειμένου να περάσουμε επιτέλους σε ένα νέο πολιτισμό στα ΜΜΕ, ως προς το θέμα που αναφέρουμε.

Είναι σαφές και προκύπτει συνεχώς στην Έκθεση της Επιτροπής της Βουλής ότι η αντιμετώπιση των ζητημάτων που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία απαιτούν τον αποτελεσματικό συντονισμό της δράσης όλων, των ΜΜΕ, του ιδιωτικού τομέα, των Οργανώσεων των πολιτών, της καθεμιάς και του καθενός μας χωριστά. Αυτή όμως η ανάγκη συντονισμού δεν πρέπει να λειτουργεί ως

άλλοθι αδράνειας. Ο καθένας από τη θέση του και με τις δυνάμεις του μπορεί και οφείλει να συμβάλλει με πράξεις στην κοινή προσπάθεια.

Ένας από τους τρόπους να επιλύσει κανείς ένα περίπλοκο πρόβλημα που έχει μπροστά του, είναι να το σπάσει σε μικρότερα κομμάτια, διατηρώντας βέβαια στο νου του τη σύνδεση που πρέπει να κάνει στο τέλος. Τη σύνδεση για να δημιουργήσει τη μεγάλη εικόνα. Αυτό είναι και το νόημα που έχει αυτή η διημερίδα, να σπάσουμε σε μικρότερα κομμάτια ένα μεγάλο πρόβλημα, προσπαθώντας στο κλείσιμο, στα συμπεράσματα, αλλά κυρίως στη συνέχεια, όταν θα κληθούμε να κάνουμε πράξη οι έχοντες τη δυνατότητα να το κάνουμε, τα συμπεράσματα αυτά που θα βγουν από τη διημερίδα, να τα ενώσουμε και να δημιουργήσουμε μια νέα εικόνα σε ένα νέο τοπίο που όλοι θα θέλαμε να δούμε για τα άτομα με αναπηρία.

Ελπίζω και εύχομαι από την πλευρά μου δυο πράγματα: Πρώτον, να είναι γόνιμος ο προβληματισμός, δεύτερον, να οδηγηθούμε σε μια κοινωνία, όπου τέτοιες διημερίδες δεν θα είναι απαραίτητες. Και δεν θα είναι απαραίτητες γιατί η κοινωνία θα θεωρεί πλέον αυτονόητα αυτά τα οποία πρόκειται να συζητήσουμε σήμερα και αύριο. Σας ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας.

Συντονίστρια

Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό. Παρακαλώ τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τον κύριο Γιώργο Κωνσταντόπουλο να απευθύνει έναν σύντομο χαιρετισμό.

Γ. Κωνσταντόπουλος, Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Κύριοι συνάδελφοι στην κυβέρνηση και στη Βουλή, κυρίες και κύριοι, οι Γενικές Γραμματείες Επικοινωνίας και Ενημέρωσης κάλεσαν εδώ και η πρόσκληση βρήκε ανταπόκριση, τους εκπροσώπους του αναπηρικού Κινήματος και του γονεϊκού Κινήματος. Είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι βρίσκεται εδώ μαζί μας, η Διακομματική Επιτροπή με την Πρόεδρό της για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των αναπήρων, η Εθνική Συνομοσπονδία ατόμων με αναπηρίες, η Πανελλήνια Ομοσπονδία των Γονέων και Κηδεμόνων των ατόμων με αναπηρίες, εκπρόσωποι διαφόρων υποκατηγοριών του Αναπηρικού Κινήματος, εκπρόσωποι των αυτιστικών, των κινητικά αναπήρων, των παιδιών με νοητική υστέρηση, των τυφλών, των κωφών, ένας ολόκληρος κόσμος ο οποίος για πολλούς βρίσκεται στην άλλη πλευρά του λόφου.

Κυρίες και κύριοι, τα άτομα με αναπηρίες και ιδιαίτερα τα άτομα με βαριές αναπηρίες, τα άτομα με πολλαπλές αναπηρίες όπου το κύριο χαρακτηριστικό τους είναι και η νοητική υστέρηση, ίσως δεν είναι οι καλύτεροι πελάτες της σύγχρονης καταναλωτικής κοινωνίας.

Ίσως δεν είναι οι καλύτεροι πελάτες και οι καλύτεροι δέκτες των διαφημιστικών μηνυμάτων αυτής της κοινωνίας.

Δεν παύουν να είναι όμως άνθρωποι, τίποτα λιγότερο, τίποτα περισσότερο, και οι όποιες ικανότητές τους, οι όποιες δυνατότητές τους πρέπει να προωθηθούν, πρέπει να αναπτυχθούν.

Αυτό και μόνο είναι μια πρόκληση στο συναίσθημα ευθύνης του καθενός μας και συγχρόνως μια γροθιά στο μαλακό υπογάστριο της σύγχρονης καταναλωτικής κοινωνίας.

Η σημερινή ημερίδα δίνει την αφορμή αλλά και τη δυνατότητα για ένα παράθυρο στον κόσμο από τους αναπήρους.

Η Έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής, θέτει όχι μόνο τη διάγνωση του προβλήματος, αλλά και τις προτάσεις.

Προτάσεις τις οποίες πρέπει να τις δούμε με ορθάνοιχτα μάτια και να αφουγκραστούμε προσεκτικά όσα συμβαίνουν στο αναπηρικό και γονεϊκό Κίνημα.

Η πρόκληση είναι μπροστά μας. Η πολιτεία ανταποκρίνεται σε αυτή την πρόκληση και αξίζουν ιδιαίτερα συγχαρητήρια στις Γραμματείες Ενημέρωσης και Επικοινωνίας και στον αρμόδιο Υπουργό Επικρατείας και Κυβερνητικό εκπρόσωπο κ Ρουσόπουλο για την πρωτοβουλία.

Εύχομαι επιτυχία σε αυτή τη διημερίδα και πολύ σύντομα το Πρίσμα+ να γίνει κτήμα όλου του αναπηρικού και γονεϊκού Κινήματος.

Σας ευχαριστώ.

Συντονίστρια

Θα σας διαβάσω το χαιρετισμό της Προέδρου της Βουλής κας Άννας Μπενάκη-Ψαρούδα:

Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα, Πρόεδρος της Βουλής

«Με ιδιαίτερη ικανοποίηση έλαβα την πρόσκληση για τη διημερίδα που διοργανώνεται με θέμα τα άτομα με αναπηρία και τα ΜΜΕ και λυπούμαι ειλικρινά διότι οι υποχρεώσεις μου δε θα μου επιτρέψουν να την παρακολουθήσω. Γνωρίζετε καλά το ενδιαφέρον της Βουλής των Ελλήνων για τα άτομα με αναπηρία το οποίο αποδεικνύεται από τη σύσταση της σχετικής Ειδικής Διακομματικής Επιτροπής, που συνδιοργανώνει τη διημερίδα.

Είναι ακλόνητη θέση του ελληνικού Κοινοβουλίου πως δε νοείται πολιτισμένο κράτος το οποίο να μην εξασφαλίζει ίσα δικαιώματα στα άτομα με αναπηρία, σε όλες τις πτυχές της ζωής του. Η αρχή αυτή ασφαλώς και καλύπτει τις σχέσεις των ατόμων αυτών με τα ΜΜΕ τόσο ως προς τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται, όσο και ως προς τη δυνατότητα πρόσβασής τους σε αυτά, η οποία άπτεται του δικαιώματος στην πληροφόρηση. Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός πως ο τρόπος με τον οποίο προβάλλονται ή δεν προβάλλονται οι ειδικές κοινωνικές ομάδες από τα ΜΜΕ διαμορφώνει την κοινή γνώμη αναφορικά με τις ομάδες αυτές.

Είναι αδύνατο να ευαισθητοποιηθεί ο Έλληνας πολίτης για ένα πρόβλημα το οποίο δε γνωρίζει σε όλες του τις διαστάσεις, ή για το οποίο η πληροφόρησή του είναι στρεβλή. Η σωστή και υπεύθυνη στάση των ΜΜΕ απέναντι στα προβλήματα και την καθημερινότητα των ατόμων με αναπηρία αποτελεί το πρώτο βήμα για τη συνειδητοποίηση των προβλημάτων και ως εκ τούτου για τη λύση τους.

Όσο για την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στο περιεχόμενο των ΜΜΕ, αποτελεί ένα μείζον θέμα στη σημερινή εποχή της πληροφορίας. Γνωρίζετε ότι η Βουλή επιδεικνύει ιδιαίτερα ευαισθησία στο θέμα αυτό μέσω του τηλεοπτικού σταθμού της και με χαρά βλέπουμε ότι αρκετοί τηλεοπτικοί σταθμοί κάνουν βήματα ως προς αυτή την κατεύθυνση. Κανείς όμως δε μπορεί να ισχυριστεί ότι η ισχύουσα κατάσταση εξασφαλίζει ίσα δικαιώματα στην πληροφόρηση για τα άτομα με αναπηρία και η πραγματικότητα αυτή καθιστά ιδιαίτερα σημαντική τη διοργάνωση αυτής της διημερίδας.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στην προσπάθεια αυτή και αναμένω με ενδιαφέρον τα συμπεράσματά της.

Με θερμά αισθήματα

Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα»

Συντονίστρια

Παρακαλώ τον εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας κύριο Κιλτίδη να έρθει για έναν χαιρετισμό.

Κ. Κιλτίδης, βουλευτής, εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας

Αγαπητοί κ.κ. Υπουργοί, συνάδελφοι βουλευτές, άνθρωποι του Αναπηρικού Κινήματος, σας μεταφέρω το χαιρετισμό του Προέδρου και του Γραμματέα της Κεντρικής μας Επιτροπής. Η Νέα Δημοκρατία πιστεύει ότι αυτή η διημερίδα αλλά προπάντων το πόρισμα της διακομματικής Επιτροπής υπό την κα Μπερνιδάκη θα είναι εκείνα τα χρήσιμα εργαλεία ούτως ώστε ο τίτλος αυτής της διημερίδας να αποκτήσει εκείνη τη χρησιμότητα που οφείλει να αποκτήσει στη σύγχρονη εποχή.

Τα Μέσα ευρείας ενημέρωσης οφείλουν να δώσουν το περιεχόμενο του ανθρωποκεντρισμού σε ό,τι αφορά τα άτομα με αναπηρία. Εγώ με την ιδιότητα του Γραμματέα Κοινωνικής Συνοχής και Αλληλεγγύης εκ μέρους του κόμματός μου, ζητώ να φωτιστούν εκείνες οι πτυχές, που χρειάζεται ώστε να πληρωθεί το κενό της κοινωνίας προς τα άτομα αυτά. Χρειάζεται να εφαρμοστεί η ισονομία επακριβώς και πάνω απ' όλα είναι ζητούμενο η συνοχή και, γιατί όχι, χωρίς στοιχεία οίκτου ή οποιασδήποτε άλλης προσεγγίσεως, να επιδειχθεί κι εκεί η αλληλεγγύη που ο ανθρωποκεντρισμός του ελληνισμού επιβάλλει.

Τα Μέσα ευρείας ενημέρωσης πιστεύω ότι ακράδαντα μπορούν να προσδιορίσουν αυτό το περιεχόμενο, να το κάνουν μετουσιωμένο κτήμα όλης της κοινωνίας και κατόπιν να αναζητηθεί, αγαπητοί σύνεδροι, η πολυθρύλητη και αναζητούμενη δυστυχώς πάντοτε, κοινωνική συνοχή σύμφωνα με το επίκεντρο του ανθρωποκεντρισμού που πάνω απ' όλα θα προσδιορίσετε.

Εύχομαι το καλύτερο σ' αυτή τη διημερίδα και νομίζω ότι, όπως είπε και ο Υπουργός Επικρατείας, κανένα κόμμα δε διεκδικεί τη μονοπώληση σ' αυτή την ευαισθησία αλλά και όλα τα κόμματα θέλουν από τη δική τους τη σκοπιά να συμβάλλουν στην πρόοδο, όσον αφορά το ζήτημα της αντιμετώπισης των ατόμων με αναπηρία. Εύχομαι το καλύτερο.

Συντονίστρια

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κύριος Νασιώκας έχει τον λόγο.

Ε. Νασιώκας, βουλευτής, εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ

Κύριοι Υπουργοί, κ.κ. συνάδελφοι βουλευτές, κύριε Πρόεδρε της Εθνικής Συνομοσπονδίας ατόμων με αναπηρία, κ.κ. εκπρόσωποι του Αναπηρικού Κινήματος, κα Γενική Γραμματέα, κύριε αναπληρωτή κυβερνητικέ εκπρόσωπε, κυρίες και κύριοι, προσερχόμαστε σ' αυτή την ημερίδα για ένα πολύ συγκεκριμένο και πάρα πολύ ευαίσθητο θέμα, κοινωνικό θέμα, για τους πολίτες μας.

Περίπου το 10% των πολιτών μας, των συμπολιτών μας, χαρακτηρίζονται άτομα με αναπηρία. Και αυτό το ποσοστό, αυτός ο κόσμος, αυτοί οι πολίτες, θέλουμε η πολιτεία, η κοινωνία, να τους αντιμετωπίζει ισότιμα σε κάθε δραστηριότητά της. Να έχουμε ξεφύγει από το ιατρικό θέμα ή το προνοιακό ή της κοινωνικής ένταξης και να έχουμε κάνει ένα μεγαλύτερο βήμα για προσβασιμότητα παντού, για ίσες ευκαιρίες παντού, για ισότιμη διαβίωση σ' αυτή την κοινωνία. Αυτή η προσπάθεια είναι δύσκολη, είναι σημαντική. Δεν καλύπτεται από ένα νομοθετικό πλαίσιο που μπορεί να είναι και άρτιο και σύγχρονο. Γιατί η πράξη δίνει τα αποτελέσματα και στην πράξη κρινόμαστε και παρόλο που έχει γίνει ένα σημαντικό έργο την τελευταία 20ετία, είμαστε μακράν εκείνου του στόχου που θέλουμε να πετύχουμε.

Σε αυτή λοιπόν την προσπάθεια χρειάζεται ευαισθητοποίηση της κοινωνίας. Το θέμα που η διημερίδα εξετάζει, δηλαδή η απόλυτη προσβασιμότητα ή η προσβασιμότητα στα Μέσα Ενημέρωσης είναι κρίσιμο μέγεθος και εργαλείο για αυτή την ευαισθητοποίηση. Παιδεία λοιπόν και ενημέρωση. Και φαντάζομαι και το Υπουργείο Παιδείας να πάρει το μήνυμα πέραν από τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας-Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης, για το τι μπορούμε να κάνουμε και το μήνυμα πρέπει να πάει βαθύτερα, να περάσει μέσω της Αυτοδιοίκησης, να προχωρήσει στους

φορείς, στην κοινωνία, στους πολίτες, στην οικογένεια.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στη διημερίδα και σε λίγο θα αναπτύξω ένα τμήμα από τη Διακομματική Επιτροπή ως μέλος της και ως Αντιπρόεδρος και θα παρακολουθήσω τη συνεδρίαση της διημερίδας, πιστεύοντας ότι μπορούμε όλοι να συμβάλλουμε στο να βγουν συμπεράσματα που μπορούν να υλοποιηθούν αλλά και να παλέψουμε για την υλοποίησή τους. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Συντονίστρια

Ο κύριος Λεβέντης, εκπρόσωπος του Συνασπισμού, έχει το λόγο.

A. Λεβέντης, βουλευτής, εκπρόσωπος του Συνασπισμού

Ευχαριστώ πολύ. Κυρίες και κύριοι, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, είτε τα έντυπα είτε τα τηλεοπτικά, μας εφοδιάζουν με μια σειρά από πληροφορίες κάθε μέρα. Κι αν δείτε τις κυριακάτικες εφημερίδες υπάρχει αφθονία της ύλης.

Αυτό που μου έκανε εντύπωση από τις χθεσινές εφημερίδες εμένα προσωπικά ήτανε ότι χιλιάδες άνθρωποι μαζεύτηκαν στο Χονγκ Κονγκ σε μια ατέλειωτη παράταξη, για να δουν και να χειροκροτήσουν έναν άνθρωπο, ο οποίος ήταν σε ένα αναπηρικό καροτσάκι, τον μεγαλύτερο σοφό της εποχής μας, ο οποίος μόνο το σαγόνι του μπορεί να κουνάει. Και γιατί; Γιατί ο άνθρωπος αυτός πράγματι προβλέπει το μέλλον όλων μας. Γιατί αυτός μπορεί και ανιχνεύει με τις τεράστιες δυνατότητες που έχει το μυαλό του και που έχει συνολικά το ανθρώπινο μυαλό, αρχησιμοποίητες εν πολλοίς και μπορεί να προβλέψει ότι θα πάμε στον Άρη ή τι θα γίνει ύστερα από δέκα, πενήντα ή πεντακόσιες χιλιάδες χρόνια.

Τι σημαίνει αυτό; Ότι οι άνθρωποι αυτοί που είναι άτομα με αναπηρίες, δε σημαίνει ότι δεν έχουν ικανότητες και πολύ υψηλότερες πολλές φορές από οποιονδήποτε άλλον, οι οποίες όμως μένουν σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητες και ακριβώς εδώ είναι το ερώτημα, πώς μπορούμε από όλους αυτούς τους ανθρώπους και από όλους τους ανθρώπους συνολικά να προσποριστούμε, να αξιοποιήσουμε αυτές τις δυνατότητες.

Και βέβαια, δεν είναι η αξιοποίηση μόνο για να ωφεληθούμε, πρώτα-πρώτα πρέπει να ξέρουμε ότι η απασχόληση δεν είναι μόνο για οικονομικούς λόγους, αλλά γιατί έτσι ολοκληρώνεται ο άνθρωπος σαν προσωπικότητα, εντάσσεται στο κοινωνικό σύνολο, προσφέρει, δε νοιώθει ότι είναι περιθωριοποιημένος, δε νοιώθει ότι είναι άχρηστος. Αν του δοθεί αυτή η δυνατότητα τότε μπορεί να κάνει θαύματα.

Η προσπάθεια λοιπόν που γίνεται από αυτή την εργασία που έκανε η Επιτροπή της Βουλής είναι, ανάμεσα σε όλα τα άλλα, να δούμε πως θα μπορέσουν οι άνθρωποι αυτοί να ενταχθούν επαγγελματικά στο κοινωνικό σύνολο. Έγινε μια σοβαρή προσπάθεια υπό την Προεδρία και την έμπνευση της ακούραστης κυρίας Μπερνιδάκη, η οποία κατέβαλε πάρα πολύ κόπο και κατηύθυνε και καθοδήγησε με έναν εξαιρετικό τρόπο όλες τις εργασίες.

Βέβαια εδώ θα μπορούσε κανένας να έχει και μια σειρά αντιρρήσεις, θα μπορούσε να έχει κι άλλες απόψεις. Δε σημαίνει ότι εδώ καλύπτεται όλο το φάσμα. Προσωπικά κι εγώ θα μπορούσα να πω πολύ περισσότερα, όπως κι ο καθένας μας, αλλά εδώ η προσπάθεια έγινε για να καταλήξουμε σε ένα κοινό πόρισμα για να υπάρξει αυτό που είπε και ο κύριος Βαρδακαστάνης, μια συναίνεση, ώστε όλοι μαζί να κινηθούμε, για να αντιμετωπίσουμε αυτό το τεράστιο πρόβλημα που απασχολεί το 10% τουλάχιστον των συμπολιτών μας.

Τα καταφέραμε; Δεν ξέρω, θα κριθεί. Από κει και πέρα όμως, το ερώτημα είναι πώς θα προχωρήσουμε, πώς θα υλοποιηθούν οι διαπιστώσεις τις οποίες κάνουμε και οι προτάσεις στις οποίες καταλήγουμε.

Ξεκινάμε από αυτό που είπαν και προηγουμένως και βέβαια αναφέρθηκε και η κυρία Μπερνιδάκη

και άλλοι, ότι το 10% των ατόμων με αναπηρίες έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, αυτό είναι καθοριστικό για το μέλλον τους.

Πρέπει λοιπόν να τους δώσουμε τη δυνατότητα, κι αυτή η δυνατότητα πρέπει να δοθεί το δυνατόν γρηγορότερα, από κοιλίας μητρός θα λέγαμε, από τους πρώτους μήνες της ζωής. Αν δεν τους δώσουμε αυτές τις δυνατότητες όσο περνάει ο χρόνος, τόσο περιορίζονται πια τα αποτελέσματα. Και για να γίνει αυτό βέβαια πρέπει να δούμε και να μελετήσουμε τα ειδικά προβλήματα της κάθε κατηγορίας, γιατί δεν είναι μια συγκεκριμένη κατηγορία, είναι πολλές ομάδες που υπάγονται στα άτομα με αναπηρίες. Πρέπει επίσης να δούμε πως θα καλύψουμε αυτές τις ανάγκες, παραδείγματος χάρη με τα εκπαιδευτικά μέσα που μας προσφέρει η σημερινή τεχνολογία. Μου έκανε μεγάλη εντύπωση, όταν άκουσα σε μια προηγούμενη ημερίδα πριν από μερικούς μήνες ότι αυτή τη στιγμή οι υπολογιστές, που θέλει να προμηθευτεί ένας τυφλός παραδείγματος χάρη, είναι το λιγότερο δέκα φορές ακριβότεροι και χρειάζονται και ειδικούς εκπαιδευτές. Δεν υπάρχει όμως πρόβλεψη γι' αυτούς τους ανθρώπους τουλάχιστον να μη φορολογούνται ανάλογα, τουλάχιστον αυτό κύριε Υπουργέ πρέπει να το κανονίσουμε, δεν μπορεί να επιβαρύνονται. Και βέβαια από κει και πέρα να ενισχύσουμε με τους εκπαιδευτές, τα σχολεία και τα παιδιά. Αν δεν έχουν τους ανάλογους εκπαιδευτές, αν αυτό δε γίνει έγκαιρα, δεν μπορούμε να έχουμε αποτέλεσμα.

Και βέβαια η εργασία είναι δικαίωμα όλων των πολιτών και υποχρέωση της Πολιτείας να την εξασφαλίσει. Εγώ θα ήθελα εδώ επιγραμματικά να πω σε σχέση με αυτά στα οποία καταλήξαμε στην Επιτροπή, ότι βλέπουμε πως ως τώρα ένα μικρό μόνο ποσοστό ατόμων με αναπηρίες απασχολούνται. Για να μπορέσουμε να το ξεπεράσουμε θα πρέπει όχι μόνο στον δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα να θεσπίσουμε κατ' αρχήν κίνητρα, αλλά να επιβάλουμε και κάποιες δεσμεύσεις προς τις επιχειρήσεις οι οποίες κατά τα άλλα επωφελούνται από πάρα πολλές φορολογικές ελαφρύνσεις, επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις και λοιπά.

Θα πρέπει λοιπόν να θεσπιστούν και ισχυρότερα κίνητρα φορολογικά και άλλα για την πρόσληψη και απασχόληση των εργαζομένων με αναπηρία, να υπάρξει μια αναθεώρηση του κανονιστικού πλαισίου για τις προσλήψεις των ατόμων με αναπηρίες στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Βέβαια να υπάρξει κι ένας διαχωρισμός των διαδικασιών προσλήψεων εργαζομένων με αναπηρία από τις υπόλοιπες κατηγορίες προστατευομένων προσώπων, γιατί όταν λέμε ότι 10% θα προσληφθούν ειδικές κατηγορίες κι εκεί μπαίνουν και οι πολύτεκνοι, μπαίνουν και τα άτομα με αναπηρίες, μπαίνουν και τόσες άλλες κατηγορίες, στο τέλος φοβούμαι ότι αυτοί που θα μείνουν απέξω είναι οι ανάπηροι.

Ενίσχυση των υπηρεσιών ενημέρωσης του ΟΑΕΔ προς τα άτομα με αναπηρία σχετικά με τις προσφερόμενες δυνατότητες απασχόλησής τους, δημιουργία ειδικευμένων προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για τα ΑμΕΑ. Είναι και πάρα πολλά άλλα, βέβαια θα πρέπει να υπάρξει ένας κεντρικός σχεδιασμός από την Πολιτεία, δεν μπορεί έτσι σπασμωδικά να κινούμαστε, θα πρέπει λοιπόν να υπάρξει αυτός ο κεντρικός σχεδιασμός για την απασχόληση των αναπήρων που θα αποβλέπει στη μελέτη της αγοράς εργασίας, τις δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης των αναπήρων σε επαγγέλματα που μπορούν αποτελεσματικά να ασκήσουν με την καθιέρωση του Μητρώου Αναπηρίας και τη δημιουργία παράλληλων βάσεων δεδομένων.

Πρέπει επίσης να προχωρήσουμε σε ψήφιση νόμου αποκλειστικά για την απασχόληση των αναπήρων. Είπε βέβαια εδώ ο κ. Νασιώκας ότι υπάρχει ένα νομοθετικό πλαίσιο, επαρκές. Ερώτημα, γιατί αν κρίνουμε από τα αποτελέσματα, αλλάζουν και τα πράγματα και πρέπει συνεχώς να προσαρμόζεται και να δούμε τις ανάγκες και πώς λειτουργεί στην πράξη και εκεί που κολλάει να δούμε πώς θα το προωθήσουμε, πώς θα το ξεπεράσουμε. Πρέπει να γίνει επαρκής επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των ατόμων με αναπηρία που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της οικονομίας και της αγοράς εργασίας με τη θέσπιση του επαγγελματικού προσανατολισμού. Ανάδειξη των δυνατοτήτων των αναπήρων ως επαγγελματιών με την παράλληλη δημιουργία όλων των αναγκαίων υποστηρικτικών και τεχνολογικών υποδομών. Συνδυασμός του μοντέλου αναγκαστικής τοποθέτησης με αντίστοιχες εναλλακτικές μορφές τοποθέτησης μέσα από τη συνεχή ενημέρωση εργοδοτών και φορέων.

Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για την καταπολέμηση των διακρίσεων και τη θέσπιση από την πολιτεία ίσων ευκαιριών. Θέσπιση κινήτρων με διάφορες εναλλακτικές μορφές σε επιχειρήσεις που απασχολούν άτομα με αναπηρία. Κωδικοποίηση της νομοθεσίας και επαρκής ενημέρωση των αναπήρων για τα δικαιώματά τους, είναι μερικά από αυτά τα οποία θα μπορούσαμε να συζητήσουμε και άλλα πολλά βέβαια τα οποία ο χρόνος δεν επιτρέπει να αναπτύξουμε.

Θέλω να σας ευχαριστήσω και να ευχηθώ αυτά που λέμε εδώ να υλοποιηθούν και θα πρέπει να επαναλάβουμε ότι εδώ δυστυχώς ως πολιτεία έχουμε κάνει πάρα πολύ λίγα, όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις, αν θέλετε και σα σύνολο η κοινωνία και βέβαια επειδή οι καιροί αλλάζουν, πρέπει να προσαρμοστούμε κι εμείς. Όχι να στεκόμαστε μόνο στις ντιρεκτίβες που έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και στις υποχρεώσεις που έχει πια κάθε πολίτης να σκεφτεί κι αυτούς τους ανθρώπους, να προσφέρει κι αυτός εκεί ό,τι μπορεί και προπαντός η πολιτεία. Και αυτό σημαίνει βέβαια και αντίστοιχη οικονομική ενίσχυση γιατί δυστυχώς το κράτος πρόνοιας συνολικά βάλλεται παγκοσμίως και στον τόπο μας ακόμα περισσότερο κι αυτά που καταναλώνουμε για την υγεία, για την πρόνοια, όπως και για την παιδεία, είναι πάρα πολύ λίγα μπροστά σ' αυτά που χρειαζόμαστε.

Αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να το σκεφτούμε και να το αποφασίσουμε το γρηγορότερο. Σας ευχαριστώ.

Συντονίστρια

Παρακαλώ την Πρόεδρο της Ειδικής Διακομματικής Επιτροπής και βουλευτή Επικρατείας της Νέας Δημοκρατίας κα Ελευθερία Μπερνιδάκη-Άλντους να πάρει τον λόγο.

Ε. Μπερνιδάκη-Άλντους

Κύριοι Υπουργοί, συνάδελφοι στη Βουλή και συνάδελφοι στο Αναπηρικό Κίνημα, αξιότιμοι κυρίες και κύριοι από το χώρο των ΜΜΕ που θέλουμε σήμερα να σας καλοπιιάσουμε πάρα πολύ, πριν ξεκινήσω το χαιρετισμό μου θα ήθελα πραγματικά και το σκέφτηκα πολύ πριν το κάνω, να κάνω μια προσωπική εξομολόγηση που είναι όμως αλήθεια και που νομίζω ότι αναδεικνύει το τι σημαίνει προκατάληψη και από το χώρο των ΜΜΕ.

Όταν με κάλεσε ο Κώστας Καραμανλής στο Επικρατείας και πριν από τις εκλογές ή κάπου εκεί, κάποιος συνάδελφός σας δημοσιογράφος, με ρώτησε κατά πρόσωπο εάν πίστευα ότι χρησιμοποιήθηκα για επικοινωνιακό τέχνασμα. Θυμάμαι ότι θύμωσα πάρα πολύ επειδή δεν είχα κάνει ακόμα σιδερένιο κεφάλι και μεγάλο στομάχι, όπως πρέπει να κάνουν οι πολιτικοί και αντέδρασα λέγοντας ότι «πιστεύω ότι ο Καραμανλής καταλαβαίνει τι θα πει να έχεις διδακτορικό από το John' Hopkins και να έχεις διδάξει σε Πανεπιστήμια επί 20 χρόνια και πιστεύω ότι με κάλεσε για να προσφέρω ουσιαστικά».

Θα ήθελα να πω ότι δέχτηκα πολλά μηνύματα από την ομογένεια από την Αυστραλία ως τον Καναδά, ΗΠΑ, Γερμανία κτλ. διαμαρτυρίας για τον τρόπο που είχα ερωτηθεί, διότι πραγματικά είναι προσβλητικό να νομίζει κανείς ότι επειδή απλώς ήμουν τυφλή έπρεπε οπωσδήποτε να είμαι και μια εικονική πραγματικότητα. Πιστεύω και ελπίζω με τη συνεισφορά σας, με την πραγματική κατανόηση των ικανοτήτων των ατόμων με αναπηρία παρά την αναπηρία τους, όταν τους δίνονται οι ευκαιρίες, με την ανάδειξη του γεγονότος ότι οι ανάπηροι μπορούν να είναι χρήσιμοι, να φτάσουμε σε μια εποχή όπου δε θα μπορούσε και δε θα τολμούσε ποτέ κανείς να υποβάλλει ένα τέτοιο ερώτημα σε έναν βουλευτή, σε μια καθηγήτρια Πανεπιστημίου, σε μια Ελληνίδα πολίτη, σε έναν άνθρωπο.

Τώρα, πολύ σύντομα θα ήθελα να προχωρήσω και παρενθετικά θέλω να πω ότι εφ' όσον η νομοθεσία ακόμα αναφέρεται στα άτομα με αναπηρία ως ανάπηρα ως προς κάθε εργασία από το 1940 και εντεύθεν, είναι φυσικό ότι και οι δημοσιογράφοι και οι πολίτες να εξακολουθήσουν να

θεωρούν με τις μεσαιωνικές αντιλήψεις τους αναπήρους ως άχρηστους.

Όμως, επειδή η ανθρωπιστική παράδοση του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού έδωσε το μήνυμα παγκοσμίως πως ό,τι αφορά έναν άνθρωπο σήμερα μπορεί να αφορά τον συνάνθρωπο αύριο και είναι κοινή γαρ η τύχη και το μέλλον αβέβαιο, επειδή εμείς γνωρίζουμε ότι η τύχη αλλάζει και κάθε τι που αφορά τον έναν μπορεί να είναι πρόβλημα και του άλλου αύριο, θέλουμε να φτιάξουμε μια καλύτερη κοινωνία στην οποία να νοιώθουν ασφαλείς οι πάντες.

Με μεγάλη χαρά μου λοιπόν, βρίσκομαι σήμερα ανάμεσά σας σε αυτή την πολύ σημαντική διημερίδα, ο χρόνος που γίνεται αυτή η διεθνής συνάντηση δεν είναι καθόλου τυχαίος, όπως είπε και ο Υπουργός Επικρατείας. Πριν από μερικές ημέρες ολοκληρώθηκε η Έκθεση της Ειδικής Επιτροπής της Βουλής για τα αναπηρικά θέματα, μια Έκθεση η οποία αποτελεί την πρώτη επίσημη καταγραφή από την ελληνική Βουλή των προβλημάτων που απασχολούν τους πολίτες με αναπηρία. Αυτή η δουλειά μας παρουσιάζεται σήμερα για πρώτη φορά και υπήρξε η αφορμή να βρεθούμε σήμερα εδώ όλοι μαζί.

Ευχαριστούμε τον Υπουργό Επικρατείας που μας έδωσε αυτή την ευκαιρία και σηματοδοτεί πρώτος την ανάγκη να ξεκινήσει μια εκστρατεία αυτή τη στιγμή, θα έλεγα σχεδόν μια ιεραποστολική διακονία για το θέμα της ενημέρωσης της ελληνικής κοινής γνώμης και των πολιτών καθενός χωριστά για αυτό το μεγάλο ζήτημα, τι θα πει να είσαι ανάπηρος και πως όλοι οι ανάπηροι, δεν είναι ίδιοι και πως όλοι έχουν δικαιώματα.

Η Έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής, που κρατάτε ήδη στα χέρια σας και ελπίζω να τη διαβάσετε ολόκληρη και να δείτε και τα πρακτικά της Βουλής, τα οποία είναι πολυσέλιδα αλλά αξίζει να τα δείτε κάποια στιγμή, καταλήγουν σε ένα πολύ σημαντικό συμπέρασμα: Τα άτομα με αναπηρία χρειάζονται δίπλα τους τα ΜΜΕ. Μόνο με τη βοήθειά τους μπορούν να περιοριστούν οι αρνητικές διακρίσεις που υφίστανται αυτοί οι άνθρωποι καθημερινά. Μόνο με τη σωστή ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης είναι δυνατό να σπάσουν τα στερεότυπα, που παρουσιάζουν τους αναπήρους ως ασθενείς και κακομοίρηδες.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες, οι ανάπηροι δεν επιζητούν ελεημοσύνη. Επιδιώκουν το αυτονόητο, την ισότιμη συμμετοχή στη ζωή, όπως όλοι οι υπόλοιποι πολίτες. Αυτό το μήνυμα πρέπει να προβάλλεται από τα ΜΜΕ με κάθε τρόπο. Πρέπει όλοι μαζί να πολεμήσουμε την άγνοια της ελληνικής κοινωνίας γύρω από τα θέματα της αναπηρίας. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση των ΜΜΕ είναι δεδομένη. Όμως δεν αρκεί μόνο η ευαισθητοποίηση. Είναι απαραίτητο να βρεθούν και οι σωστοί τρόποι προβολής της πραγματικής διάστασης της αναπηρίας.

Δε φτάνει δηλαδή να δείχνουμε καρτσάκια να σκουντουφλάνε στο δρόμο και τυφλούς με τα μπαστούνια τους να πέφτουν στα περίπτερα επάνω για να ξεσηκώσουμε τον κόσμο και να λέει «αχ!». Πρέπει πραγματικά να μπειτε σε βάθος στην πραγματική κατάσταση της κάθε αναπηρίας, να σπάσουν τα στερεότυπα για να ανοίξει ο δρόμος και για τους Έλληνες πολίτες αναπήρους, να συνεχίσουν να ζουν τη ζωή τους και μετά από τα ατυχήματα που καταλήγουν σε αναπηρία ή μετά από τη γέννηση ενός παιδιού σε μια οικογένεια με μια κατάσταση που έχει ή προκαλεί αναπηρία.

Με άλλα λόγια η χαρά της ζωής είναι δικαίωμα και των ατόμων με αναπηρία και σας παρακαλούμε πάρα πολύ να μη μας τη στερείτε. Αυτό είναι το ζητούμενο που πρέπει να μας απασχολεί, ο τρόπος προσέγγισης αυτών των θεμάτων πρέπει να αποσκοπεί στη διάλυση των αρνητικών διακρίσεων που γεννούν οι προκαταλήψεις.

Ως άνθρωπος με αναπηρία θα ήθελα να τονίσω ότι αυτό που μας πληγώνει περισσότερο δεν είναι η αναπηρία μας, αυτό το συνηθίζουμε, δεχόμαστε να ζούμε και πρέπει να ζούμε με όποιο πρόβλημα, αλλά η συμπεριφορά των άλλων απέναντί μας, ιδιαίτερα όταν πηγάζει από την άγνοιά τους για την πραγματική κατάσταση της αναπηρίας μας, αυτό είναι που μας πληγώνει περισσότερο. Και να σας πω την αλήθεια, άμα διαθέτουμε και χιούμορ -και οι συνάδελφοί μου από το χώρο των αναπήρων γνωρίζουν πολύ καλά- όταν με ρώτησαν αν γνωρίζω ότι είμαι έγκυος, να σας πω την αλήθεια μου δε στεναχωρήθηκα και πάρα πολύ. Ανάλογα με τη διάθεση που είχα τους είπα δυο τρία πράγματα και εντάξει. Αλλά όταν με ρώτησαν εάν θεωρώ τον εαυτό μου απλά ένα πράγμα που θα μπορούσε

να χρησιμοποιηθεί επικοινωνιακά και μόνο, αυτό με πλήγωσε και σας το δηλώνω σήμερα μετά από δύομισι χρόνια.

Ένα σημαντικό θέμα που πρέπει να μας προβληματίζει είναι η δυνατότητα πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στα τηλεοπτικά προγράμματα. Τα άτομα με αναπηρία δυστυχώς βιώνουν πολλές φορές έναν απαράδεκτο αποκλεισμό από την ενημέρωση και την ψυχαγωγία, έναν αποκλεισμό που τον έχει δημιουργήσει η άγνοια, ίσως και η αδιαφορία πολλές φορές, πολλών τηλεοπτικών σταθμών για τις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Τα ζητήματα που πρέπει να μας προβληματίσουν είναι συγκεκριμένα: Η περιορισμένη χρήση της νοηματικής γλώσσας στα τηλεοπτικά προγράμματα, εμποδίζει τους κωφούς τηλεθεατές να τα παρακολουθήσουν. Την ίδια στιγμή οι περισσότερες ξενόγλωσσες εκπομπές και ταινίες, μεταδίδονται μόνο με υπότιτλους και όχι μεταγλωττισμένες στην ελληνική γλώσσα, γεγονός που κάνει απογοητευτική την παρακολούθησή τους από τους τυφλούς. Βέβαια, δεν πιστεύω ότι είναι εφικτό κάθε ταινία να μεταγλωττίζεται και να χαλάει και τη διάθεση των άλλων όμως τουλάχιστον τα ξενόγλωσσα δελτία των πολιτικών από άλλες χώρες, τα δελτία ειδήσεων που τα παρακολουθούμε όλοι και εγώ σαν πολιτικός, δε μπορούμε να τα καταλάβουμε αν δε γνωρίζουμε τη γλώσσα. Είναι πολύ απλό, το κάνουν και έξω, πρέπει να μεταγλωττίζονται.

Αξίζει επίσης να σημειώσω ότι δυστυχώς τα περισσότερα ΜΜΕ δεν διαθέτουν εκπομπές με περιεχόμενο αναπηρικά θέματα. Αυτή η έλλειψη δυστυχώς συντηρεί την άγνοια της ελληνικής κοινωνίας, αλλά και την άγνοια των ίδιων των αναπήρων γύρω από τα θέματα που τους αφορούν άμεσα. Σίγουρα η κατάσταση στη χώρα μας μπορεί και πρέπει να βελτιωθεί. Οι ανάπηροι δικαιούνται το σεβασμό από τα ΜΜΕ. Οι τηλεοπτικοί σταθμοί πρέπει να παρέχουν προγράμματα προς τους πολίτες χωρίς διακρίσεις.

Εδώ πρέπει να πω ότι για εμάς τους τυφλούς βέβαια το ραδιόφωνο είναι πολύ φιλικό μέσον και εγώ μεγάλωσα με τη «Ραδιοφωνική βιβλιοθήκη», το «Θέατρο στο ραδιόφωνο» και είχε πολύ να κάνει και με την εξέλιξη της επιλογής των κλασικών σπουδών για την μετέπειτα σταδιοδρομία μου. Αλλά και τα άλλα Μέσα πρέπει να γίνουν προσβάσιμα και κάθε αναπηρία έχει άλλες ανάγκες, αυτό τονίζω.

Ενόψει και της αναθεώρησης του κανονιστικού πλαισίου σχετικά με την αδειοδότηση των ραδιοτηλεοπτικών Μέσων, θα ήθελα να καταθέσω μια πρόταση. Μια πρόταση που διατυπώνεται και στην Έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής. Θεωρώ ότι πρέπει να συνδεθεί η αδειοδότηση των ραδιοτηλεοπτικών Μέσων με το βαθμό προσβασιμότητας των προγραμμάτων τους προς τα άτομα με αναπηρία. Η ενημέρωση και η ψυχαγωγία είναι κοινωνικό δικαίωμα για όλους. Μέσα απ' αυτή τη λογική πρέπει να διαμορφώνονται τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα πραγματικά να συγχαρώ τον κύριο Ρουσόπουλο που είχε τη πρωτοβουλία για τη διοργάνωση αυτής της σημαντικής εκδήλωσης, με στόχο, είναι σαφές το έργο του, να ξεκινήσουμε αυτή την καμπάνια ζητώντας τη βοήθεια των ΜΜΕ από σήμερα και ώσπου να έχουμε πραγματικά εκπληρώσει το σκοπό μας. Θα πάρει χρόνο, το ξέρω, αλλά πρέπει να ξεκινήσουμε.

Κύριε Υπουργέ, εύχομαι οι προσπάθειές σας να ενεργοποιήσουν περισσότερο και τους υπόλοιπους κυβερνητικούς φορείς για τη λύση των αναπηρικών προβλημάτων. Επίσης πολλά συγχαρητήρια αξίζουν και στους Γενικούς Γραμματείς της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας-Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης, την κα Παπαδά και τον κύριο Λειβαδά, χωρίς τη μεθοδική δουλειά των οποίων δε θα ήταν δυνατή και επιτυχή πραγματοποίηση αυτής της διημερίδας.

Εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες τις διημερίδας. Θα μείνω εδώ, θα προσπαθήσω να είμαι εδώ να σας ακούσω όλους, είμαι βέβαιη ότι η προσπάθεια αυτή θα καταλήξει σε πολύ χρήσιμα και ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Σας ευχαριστώ.

Συντονίστρια

Στο βήμα ο κύριος Ιωάννης Βαρδακαστάνης, Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία.

I. Βαρδακαστάνης

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριε Αναπληρωτή Κυβερνητικό Εκπρόσωπε, κύριοι Γενικοί Γραμματείς της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας-Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης, κύριε Πρόεδρε της Ε.Ρ.Τ., κυρίες και κύριοι, νιώθω πραγματικά ιδιαίτερα χαρούμενος και ευτυχής που στη χώρα μας πραγματοποιείται μέσα σε τρία χρόνια μια δεύτερη διεθνής συνάντηση για ένα πολύ σημαντικό και κομβικό ζήτημα, «ΜΜΕ και Αναπηρία». Η πρώτη έγινε τον Ιούνιο του 2003 στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία και την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία.

Το θέμα «ΜΜΕ και Αναπηρία» είναι ένα σημαντικό θέμα. Άπτεται του το πώς η ελληνική κοινωνία αντιλαμβάνεται τα θέματα της αναπηρίας, διότι τα ΜΜΕ είναι ο καθρέφτης της κοινωνίας. Θα μου επιτρέψετε όμως, πριν αναφερθώ ειδικά σε αυτό, καταθέτοντας και κάποιες συγκεκριμένες προτάσεις, να κάνω μια αναφορά στην Έκθεση της Ειδικής Επιτροπής της Βουλής για τα θέματα των ατόμων με αναπηρία.

Το Δεκέμβριο του 2002 στην Έκθεση που καταθέσαμε στον Πρόεδρο της Βουλής, μια από τις προτάσεις μας ήταν και η σύσταση ειδικής Διακομματικής Επιτροπής στη Βουλή των Ελλήνων για τα θέματα της αναπηρίας. Όταν είδαμε η πρότασή μας να πραγματοποιείται το 2002, και το 2004, με πρωτοβουλία του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας και Πρωθυπουργού κυρίου Καραμανλή, και έγινε η ανασύσταση της Επιτροπής, πρέπει να σας πω ότι νιώσαμε ιδιαίτερα ικανοποιημένοι διότι πιστέψαμε και πιστεύουμε βαθύτατα ότι το Ελληνικό Κοινοβούλιο μπορεί να παίξει ένα σημαντικό ρόλο στην ανάδειξη των θεμάτων των ατόμων με αναπηρία, με έναν τρόπο τέτοιο που δεν έχει γίνει ποτέ μέχρι σήμερα, με μια καθολικότητα.

Έτσι θα πετύχουμε αυτό που για χρόνια εμείς αγωνιζόμαστε και λέμε ότι δηλαδή τα θέματα της αναπηρίας δεν μπορεί παρά να είναι θέματα για τα οποία να αναζητείται κοινωνική και πολιτική συνεννόηση και συναίνεση. Τα θέματα της αναπηρίας δεν μπορεί παρά να ενώνουν, τα θέματα της αναπηρίας δεν μπορούν να χωρίζουν. Τα θέματα της αναπηρίας πρέπει να δημιουργούν ένα πεδίο συναγωνισμού των πολιτικών δυνάμεων για το ποιος θα καταθέσει την πιο προχωρημένη, την πιο προωθητική, την πιο προοδευτική πρόταση για τη διαμόρφωση συνθηκών και όρων, έτσι ώστε τα άτομα με αναπηρία να μπορούν να ασκήσουν ανεμπόδιστα τα δικαιώματά τους.

Χαιρόμαστε ιδιαίτερα που η Ειδική Διακομματική Επιτροπή κατέληξε στην Έκθεσή της. Μπορεί κανείς να έχει τη γνώμη του σχετικά με το αν η Έκθεση είναι πλήρης, αν λείπουν αναφορές σε συγκεκριμένες κατηγορίες ατόμων με αναπηρία ... αλλά ξέρετε ο εχθρός του καλού ποιος είναι. Εμείς λοιπόν, αντιμετωπίζουμε την Έκθεση ως μια σημαντική συνεισφορά της Ειδικής Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων για την ανάδειξη των θεμάτων των ατόμων με αναπηρία. Χαιρόμαστε ιδιαίτερα γιατί στην Έκθεση έχουν γίνει δεκτές πάρα πολλές από τις προτάσεις μας, που έχουμε κάνει εδώ και χρόνια. Και χαιρόμαστε ιδιαίτερα που τα θέματα αυτά έχουν και μια συγκεκριμένη δημοσιότητα αυτήν την περίοδο.

Θεωρούμε ότι η Ειδική Διακομματική Επιτροπή, και είναι μια πρόταση προς αυτήν, θα μπορούσε να οργανώσει ένα ειδικό φόρουμ, όπου να κληθούν όλοι οι φορείς, και της πολιτείας και οι κοινωνικοί εταίροι και το Αναπηρικό Κίνημα, και να γίνει ένας δημόσιος διάλογος, μια δημόσια διαβούλευση, έτσι ώστε η Έκθεση να αποτελέσει και ένα εργαλείο αναζήτησης μιας νέας κοινωνικής και πολιτικής συνεννόησης για τα θέματα της αναπηρίας.

Ζούμε σε ένα περιβάλλον εξαιρετικά ρευστό αυτήν την περίοδο στα θέματα της αναπηρίας. Έχουμε μια αυξημένη κινητικότητα και στη Διεθνή Κοινότητα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη χώρα μας. Στη Διεθνή Κοινότητα τον Αύγουστο κατά πάσα πιθανότητα ολοκληρώνεται η συζήτηση για τη Διεθνή Σύμβαση για Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Μια σύμβαση, η οποία δεν αναφέρεται σε νέα δικαιώματα, αλλά αναφέρεται στις προϋποθέσεις και τις συνθήκες που θα επιτρέψουν στα άτομα με αναπηρία να ασκήσουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους, όπως όλοι οι πολίτες και όπως αυτά έχουν καταγραφεί και ενσωματωθεί σε άλλες συνθήκες και στο Διεθνές Δίκαιο.

Έχει γίνει αποδεκτό από τη Διεθνή Κοινότητα ότι τα άτομα με αναπηρία δεν μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, όπως όλοι οι πολίτες. Να σας δώσω ένα παράδειγμα: Στη χώρα μας μερικές φορές ζούμε μια βαθιά εννοιολογική σύγχυση: Μιλάμε για το δικαίωμα στην προσβασιμότητα. Επιτρέψτε μου να σας πω ότι η προσβασιμότητα δεν είναι δικαίωμα, η προσβασιμότητα είναι αναγκαία συνθήκη, αναγκαία προϋπόθεση για να ασκήσουν τα άτομα με αναπηρία τα δικαιώματά τους.

Για παράδειγμα η προσβασιμότητα της τηλεόρασης δεν είναι δικαίωμά μου, αλλά η προσβασιμότητα της μου παρέχει τη δυνατότητα να ασκήσω το δικαίωμά μου να είμαι τηλεθεατής όπως όλοι, να παρακολουθώ τηλεόραση χωρίς εμπόδια και χωρίς αποκλεισμούς. Είναι σημαντικό να μπορούμε να κατανοούμε σωστά αυτά τα πράγματα.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση δε θα πρέπει να μας διαφύγει μια από τις πιο σημαντικές, τις πιο επαναστατικές ρυθμίσεις που έχουν υπάρξει από συστάσεως της. Αρχές Ιουλίου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τους κανονισμούς των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2007-2013. Τι αναφέρεται στο άρθρο 16; Αναφέρεται ότι η μη διακριτική μεταχείριση και η προσβασιμότητα είναι προϋποθέσεις τις οποίες, αν δεν πληρούν τα έργα που θα ενταχθούν στα Επιχειρησιακά Προγράμματα, δε θα χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Δηλαδή με την Δ' Προγραμματική Περίοδο για την Ελλάδα οφείλουμε να παράγουμε προσβασιμότητα, μη διακριτική μεταχείριση και ένταξη των ατόμων με αναπηρία 21 δισ. ευρώ. Αυτό αποτελεί μια τεράστια εξέλιξη, η οποία θα επηρεάσει, αν αξιοποιηθεί σωστά, την επόμενη γενιά δομών, υπηρεσιών, συστημάτων μεταφοράς, διαδίκτυο, τηλεόραση, οτιδήποτε παραχθεί από τα 21 αυτά δισ. ευρώ στην ελληνική κοινωνία.

Και έρχομαι στα ΜΜΕ. Θα δώσω ένα παράδειγμα, ο Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία - όπως κάποιοι από σας θα γνωρίζετε είμαι Πρόεδρος και του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία - μου είπε ότι ήταν στη Γαλλία και είδε ένα μήνυμα στους μεγάλους εθνικούς δρόμους της. Έλεγε «να προσέχετε, να μην τρέχετε γιατί αν δεν προσέχετε και τρέχετε... δεν υπάρχει μόνο ο θάνατος» και στην εικόνα απεικονιζόταν ένα άτομο με κινητική αναπηρία.

Αυτό είναι απαράδεκτο. Δεν ενημερώνεις σωστά με τη χρήση φόβου. Αυτό πρέπει να γίνει συνείδηση. Κάποτε κι εμείς στο Αναπηρικό Κίνημα λέγαμε το εξής: δεν υπάρχει πιστοποιητικό αρτιμέλειας. Μεγάλη ανοησία. Και εγώ πριν δέκα χρόνια το έλεγα. Μεγάλη ανοησία. Με το φόβο δεν διαπαιδαγωγείς.

Να σας δώσω ένα άλλο παράδειγμα, για να δούμε πώς τα Μέσα παρουσιάζουν σήμερα τα άτομα με αναπηρία. Και εννοώ και τις ταινίες. Μπορεί να διανοηθεί κανείς σήμερα ένας λευκός ηθοποιός να παίζει το ρόλο ενός μαύρου ήρωα; Γιατί λοιπόν το ρόλο ενός ατόμου με αναπηρία τον υποδύεται ένας ηθοποιός χωρίς αναπηρία; Υπάρχει φόβος; Υπάρχει άγνοια; Υπάρχει προκατάληψη; Και το ένα και το δύο και το τρία και τα τρία μαζί.

Εάν μελετήσετε - και το έκανα εγώ ερχόμενος σ' αυτήν την ημερίδα - τα δημοσιεύματα των εφημερίδων το τελευταίο εξάμηνο, απ' τις αρχές του χρόνου, θα δείτε ότι κυριαρχούν τα φιλανθρωπικά γκαλά και πολύ λιγότερο η προβολή των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία. Η Ελλάδα σήμερα, τα ΜΜΕ της Ελλάδας σήμερα είναι όπως ήταν στο παρελθόν; Ασφαλώς όχι. Δεν υπάρχει άσπρο μαύρο σ' αυτά τα πράγματα. Πρέπει να δεχθούμε ότι η αναπηρία είναι μέρος της ανθρώπινης ποικιλομορφίας, όπως είναι το φύλο. Και έτσι πρέπει να την αντιμετωπίζουμε και να

την αναδεικνύουμε στα ΜΜΕ.

Τι αναζητούμε; Το μέτρο. Αυτό αναζητούμε. Το μέτρο. Δε χρειάζεται υπερβολή, χρειάζεται το μέτρο. Να σας φέρω ένα παράδειγμα: Μου τηλεφωνούν πολλές φορές φίλοι δημοσιογράφοι, κυρίως από τηλεοπτικά κανάλια και μου λένε: «Πρόεδρε θέλουμε μια δήλωση από σένα για το θέμα της ανεργίας των ατόμων με αναπηρία, αλλά θέλουμε κι έναν άνεργο με αναπηρία να μιλήσει για την περίπτωση του». Τους λέω «Συγγνώμη, όταν θα φωνάξετε τον Πρόεδρο της Γ.Σ.Ε.Ε. θα του πείτε να έχει και μερικούς εργαζόμενους μαζί του; Γιατί εκεί είναι αυτονόητο ότι ο Πρόεδρος της Γ.Σ.Ε.Ε. μπορεί να εκπροσωπεί τους εργαζόμενους και να μιλάει εκ μέρους τους, ενώ εγώ πρέπει να έχω κάποιον που να έχει αναπηρία δίπλα μου για να μιλήσει για την περίπτωσή του;»

Ξέρετε γιατί συμβαίνει αυτό; Γιατί θέλουν να εστιάσουν στον οίκτο. Θυμάμαι στους σεισμούς του '99, που έρχονταν τα κανάλια και μας έλεγαν: «Θέλουμε μια δήλωση για τους σεισμούς, αλλά θέλουμε και έναν σεισμοπαθή με αναπηρία». «Τι θα τον κάνετε, βρε παιδιά, τον σεισμοπαθή με αναπηρία;» «Να σας μιλήσει για το πρόβλημά του;». «Δε φτάνει που έχασε το σπίτι του, θα χάσει και την αξιοπρέπειά του;».

Πρέπει να αναζητήσουμε ένα νέο τρόπο συνεννόησης. Σ' αυτό πιστεύω ότι σημαντικό ρόλο πρέπει να παίζουν η Ε.Ρ.Τ., η Ε.Σ.Η.Ε.Α., οι ιδιοκτήτες των Μέσων, ο Σύνδεσμος των Διαφημιστικών Εταιρειών - να μην το ξεχνάμε αυτό - και βεβαίως το Ε.Σ.Ρ..

Εμείς, κύριε Υπουργέ, προτείνουμε στο ΕΣΡ να συσταθεί ειδικό τμήμα που θα παρακολουθεί τα θέματα που σχετίζονται με τα ΜΜΕ και την Αναπηρία, και στο οποίο θα πρέπει να υπάρχει και εκπρόσωπος από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία. Να σας θυμίσω μόνο το διασυρμό που έχει γίνει από τα reality show κυρίως των ατόμων με βαριά αναπηρία, με νοητική αναπηρία, αυτισμό κτλ. Δεν μπορεί τα κανάλια να δρουν με αυτόν τον τρόπο και να μην τιμωρείται κανένα. Και ασφαλώς, η πρόταση για τη σύνδεση της αδειοδότησης είναι μια πάρα πολύ σημαντική πρόταση, είναι κάτι που το παλεύουμε από χρόνια, χαιρόμαστε που η Βουλή το υποστηρίζει με την Έκθεσή της, ευχόμαστε να το υποστηρίξει και η Ολομέλεια της Βουλής και να γίνει πράξη σε κάποιο σχέδιο νόμου.

Αυτά που είπε και η κα Μπερνιδάκη: Είναι δυνατόν να έχουμε συνέντευξη, ας πούμε του Πρωθυπουργού της Τουρκίας, και να εμφανίζονται μόνο υπότιτλοι; Θα έπρεπε δηλ. εγώ που έχω πρόβλημα όρασης να ξέρω τούρκικα για να την παρακολουθήσω; Γιατί να μην υπάρχει και εκφώνηση στα ελληνικά;

Η πρωτοβουλία της ΓΓΕ -ΓΓΕ είναι πάρα πολύ σημαντική. Εμείς και στη συνάντηση που είχαμε με την κα Παπαδά, θέσαμε όλες μας τις δυνάμεις στη διάθεσή σας να υπηρετήσουμε αυτόν το στόχο, η χώρα μας να αποκτήσει το μέτρο. Αν λέμε ότι αναδείξαμε το «μέτρο άριστον», ας το αναδείξουμε κι εδώ. Το μέτρο χρειαζόμαστε. Και κυρίως να παρουσιάζουμε τα θέματα της αναπηρίας με βάση την ποικιλομορφία και την ετερογένεια της αναπηρίας.

Τα άτομα με αναπηρία δε γίνονται όλοι βουλευτές, δε γίνονται όλοι εργαζόμενοι, υπάρχουν άτομα με αναπηρία που δε θα δουλέψουν ποτέ τους. Όμως και αυτά τα άτομα με αναπηρία έχουν απολύτως τα ίδια δικαιώματα, όπως έχουν και αυτοί που θα εργαστούν. Και επειδή κυρίως θυμόμαστε αυτό που βλέπουμε και όχι αυτό που είναι κρυμμένο, το αόρατο, έχουμε υποχρέωση, όσοι βρισκόμαστε στο δημόσιο βίο, όποια θέση κι αν είναι αυτή, πάντα να αποκαλύπτουμε το αόρατο, δηλ. τα άτομα με βαριές αναπηρίες και πολλαπλές ανάγκες εξάρτησης, τα άτομα που διαβιούν στα ιδρύματα. Γιατί εκεί είναι που υπάρχει η μεγαλύτερη παραβίαση των δικαιωμάτων.

Πιστεύω ότι με ένα νέο πλαίσιο αυτορρυθμίσσης, σωστά το είπε ο κύριος Υπουργός, και συμπληρώνω εγώ πλαίσιο συνεννόησης, με το Ειδικό Τμήμα στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, όπου θα μπορεί να παρακολουθεί συστηματικά αυτά τα θέματα, με το Πρίσμα+ να είναι κανάλι προσβασιμότητας, το οποίο θα επεκταθεί όπως έχουμε ήδη συμφωνήσει και στο Cine+ και στο Sport+ και στα άλλα κανάλια φυσικά, τα ιδιωτικά κανάλια, όταν θα οδηγηθούν και αυτά στην ψηφιακή εποχή, να διαμορφωθεί στην Ελλάδα μια άλλη εποχή για την αναπηρία.

Τελειώνω με αυτό: Η Ελλάδα του 2006 έχει κάνει τεράστια βήματα σε σχέση με την Ελλάδα του 2004. Και θα πρέπει να το αναγνωρίζουμε αυτό. Να το αναγνωρίζουμε και να λέμε ότι η Ελλάδα του 2006 και μετά πρέπει να μπει στις πολιτικές δεύτερης και τρίτης γενιάς, να ακολουθήσει το Σύνταγμα της χώρας, να ακολουθήσει τη νέα συνθήκη που έρχεται, τις νέες πολιτικές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να δημιουργήσει εκείνο το πλαίσιο που θα θέσει το άτομο με αναπηρία στο επίκεντρο ως πολίτη με δικαιώματα, με υποχρεώσεις, ως άτομο που πρέπει απλά να ασκεί τα δικαιώματά του. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Συντονίστρια

Παρακαλώ τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της EPT Α.Ε. κύριο Χρήστο Παναγόπουλο να πάρει τον λόγο.

X. Παναγόπουλος

Κύριοι Υπουργοί, κ.κ. εκπρόσωποι των κομμάτων, κ.κ. εκπρόσωποι των φορέων των αναπήρων, κυρίες και κύριοι, όταν πριν από περίπου 10 μήνες ο Υπουργός Επικρατείας μας κάλεσε στο γραφείο του, αναπτύσσοντας αυτός πρώτος την ιδέα της δημιουργίας ενός ψηφιακού προγράμματος με καλύτερη προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία, δε σας κρύβω ότι νιώσαμε κάπως άβολα, καθώς η ιδέα μεν ακουγόταν λαμπρή, η υλοποίησή της όμως έμοιαζε να απειλείται από δεκάδες δυσκολίες.

Ξεκινήσαμε, πάντως, αυτή την προσπάθεια στην EPT με μεγάλη όρεξη καθώς η πρόκληση αυτή ήταν τέτοια που σου έδινε τη δύναμη να αντιμετωπίσεις και να ξεπεράσεις κάθε εμπόδιο. Η πορεία μέχρι το Μάρτιο, οπότε και βγήκε στον αέρα το Πρίσμα+, το πρόγραμμα με τη μεγαλύτερη μέχρι στιγμής προσβασιμότητα σε συνανθρώπους με αναπηρία, πραγματικά δεν ήταν εύκολη. Εκτός από τις τεχνικές δυσκολίες με τις οποίες δε θέλω να σας κουράσω, το κυριότερο θέμα που είχαμε να αντιμετωπίσουμε ήταν η δυσπιστία. Δυσπιστία εν πολλοίς δικαιολογημένη που προήλθε και από τους φορείς των ατόμων με αναπηρία, οι οποίοι έχουν κακή εμπειρία από τον τρόπο που τα ΜΜΕ τους αντιμετωπίζουν.

Με τη μέχρι τώρα εμπειρία μπορώ να πω ότι η αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων έχει έναν κώδικα, ένα κλειδί που βοηθά να ξεπεραστούν δύσκολες καταστάσεις. Αυτό είναι η μη φοβική, η μη ενοχική αντιμετώπιση των θεμάτων ιδιαίτερα όταν νιώθεις ότι αυτό που κάνεις είναι προς θετική κατεύθυνση με τελικό στόχο την εξάλειψη από τα Μέσα και κυρίως τα ηλεκτρονικά, του αποκλεισμού συνανθρώπων μας.

Σήμερα λοιπόν, με το πρόγραμμα του Πρίσμα+ να βρίσκεται στον αέρα τρεις μήνες, εμείς στην EPT νιώθουμε -και ας μην θεωρηθεί αυτό υπερβολή- όπως οι ομάδες εκείνες που εκτόξευσαν τους πρώτους πυραύλους στο διάστημα ανακαλύπτοντας τις τεράστιες προοπτικές που ανοίγονταν αλλά και τις δυσκολίες που διαρκώς θα αντιμετώπιζαν. Ήδη με το υπάρχον 7ωρο πρόγραμμα δώσαμε λύσεις σε κάποιες από τις κατηγορίες των ατόμων με αναπηρία και ιδιαίτερα στους κωφούς, με προγράμματα ενημερωτικά, με εκπομπές ψυχαγωγικές, εκπαιδευτικές, ελληνικές και ξένες σειρές, καθώς επίσης με παιδικό πρόγραμμα και θεματικές ενότητες που αφορούν τα άτομα με αναπηρία.

Γνωρίζουμε ότι είμαστε μόνο στην αρχή, η οποία είναι πάντα η πιο δύσκολη. Περισσότερες λεπτομέρειες θα δώσουν στις επόμενες ενότητες της διημερίδας τα στελέχη της EPT που ασχολούνται ειδικά με το Πρίσμα+. Αυτό όμως που θέλω εδώ να τονίσω είναι ότι οι πρώτοι αυτοί μήνες λειτουργίας μας έδωσαν τη δυνατότητα να εντοπίσουμε τους τομείς που πρέπει να εργαστούμε σκληρότερα για ταχεία βελτίωση.

Ένας από τους πρώτους στόχους είναι η βελτίωση των υπηρεσιών πρόσβασης. Ήδη στο Πρίσμα+ λειτουργεί ο υποτιτλισμός για άτομα με προβλήματα ακοής, αλλά η υπηρεσία αυτή θέλουμε να

είναι προαιρετική επιλογή σε όλο το πρόγραμμα και ήδη έχουμε προχωρήσει στην επένδυση προς αυτή την κατεύθυνση. Η διερμηνεία σε ελληνική νοηματική γλώσσα προχωρά καλά και ήδη αποδίδει. Αυτό που επίσης μας απασχολεί έντονα και κινούμεθα ταχύτατα προκειμένου να το προσφέρουμε τους επόμενους μήνες, είναι η χρήση δεύτερου καναλιού ήχου, προκειμένου να διευκολυνθούν, μέσω ηχητικής περιγραφής και εκφωνημένων υποτίτλων, τα άτομα με προβλήματα όρασης.

Η επένδυση στα νέα Μέσα, η οποία διευκολύνεται από το ψηφιακό περιβάλλον, δε γίνεται μόνο για τη χρήση τους στο Πρίσμα+, το πρόγραμμα αυτό είναι οδηγός μας προκειμένου να εφαρμοστούν σωστά όλες οι τεχνικές λύσεις και στη συνέχεια αυτές να επεκταθούν και στα άλλα ψηφιακά προγράμματα, ενδεχομένως δε και στα αναλογικά προγράμματα της ΕΡΤ και έτσι να συμπληρώσουν τις υπάρχουσες εκπομπές όπως η επιτυχημένη «Εκτη αίσθηση» της ΕΤ-3.

Άλλωστε η επιδίωξή μας είναι οι υπηρεσίες αυτές να εφαρμοστούν σε όλα τα είδη προγράμματος και σε όλες τις ζώνες καθώς σκοπός της δημόσιας τηλεόρασης είναι να συμβάλλει στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία. Κατ' αυτόν τον τρόπο κινούμεθα και εντός του πλαισίου που ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία βασίζεται στο κοινωνικό μοντέλο της αναπηρίας, δηλαδή στο δικαίωμα όλων των ατόμων να συμμετέχουν πλήρως και ισότιμα στην κοινωνία. Ξέρουμε ότι οι συνάνθρωποί μας με αναπηρία είναι ιδιαίτερα ανυπόμονοι, μας το έχουν περιγράψει άλλωστε σαφώς οι φορείς τους σε ό,τι αφορά την καλύτερη μεταχείρισή τους από τα ΜΜΕ και σε ό,τι αφορά τη δική τους προσβασιμότητα σε αυτά. Πολλές φορές στο παρελθόν έχουμε ακούσει υποσχέσεις χωρίς αυτές να υλοποιηθούν ποτέ, ενώ συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν καθημερινά την αρνητική στάση και την προκατάληψη της κοινωνίας καθώς οι αντιλήψεις για το τι σημαίνει άτομο με αναπηρία, παραμένουν βαθιά ριζωμένες στις εκπαιδευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές πρακτικές.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση σαφώς προτρέπει τα Μέσα, δηλαδή εμάς όλους να συμβάλλουμε ενεργά στη μεγαλύτερη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία, προκειμένου να ανατρέψουμε αυτές τις κατεστημένες αντιλήψεις. Στην ΕΡΤ πιστεύουμε ότι με τη λειτουργία του Πρίσμα+ κάναμε το πρώτο βήμα προς τη θετική κατεύθυνση. Δε σημαίνει τούτο ότι θα μείνουμε εδώ. Το Πρίσμα+ είναι ο καλύτερος διάυλος προκειμένου τα επιδιωκόμενα να υλοποιηθούν ταχύτερα.

Έχουμε ήδη αποδείξει ότι δε μένουμε στα λόγια και στις καλές προθέσεις. Το πρώτο κανάλι με καλύτερη προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία είναι πράξη και αυτό αποτελεί την καλύτερη εγγύηση για το μέλλον. Ένα μέλλον που θέλουμε να συνδιαμορφώσουμε με τους συμπολίτες μας που αντιμετωπίζουν κάποια προβλήματα, είτε ακοής, είτε όρασης, είτε κινητικά. Γι αυτό και βρισκόμαστε πλέον σε διαρκή επαφή μαζί τους προκειμένου τα επόμενα βήματα στη διαμόρφωση των τηλεοπτικών προγραμμάτων, αλλά και στη σωστή χρήση των διαδραστικών εργαλείων και της νέας τεχνολογίας που διευκολύνει την προσβασιμότητα, να γίνει μαζί τους. Μαζί τους και με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι ίσως ο μεγαλύτερος μοχλός πίεσης, αλλά και ο καλύτερος σύμβουλος για ορθές αποφάσεις.

Με αυτές τις λίγες σκέψεις θέλω κι εγώ να χαιρετίσω την έναρξη τις διημερίδας που οργανώνει η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης στην οποία έχουν κληθεί να μιλήσουν άνθρωποι με ιδιαίτερες γνώσεις για τα άτομα με αναπηρία και τα ΜΜΕ και η οποία είμαι σίγουρος ότι θα έχει επιτυχία ανάλογη με τη σημασία του θέματος που διαχειρίζεται.

Συντονίστρια

Εδώ κλείνει το πρώτο κομμάτι των χαιρετισμών. Συνεχίζουμε με την παρουσίαση από την Ειδική Διακομματική Επιτροπή της Έκθεσης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία.

Παρακαλώ το δημοσιογράφο κύριο Άρη Πορτοσάλτε να έρθει να συντονίσει τη συζήτηση στην οποία συμμετέχουν εκτός από την κα Ελευθερία Μπερνιδάκη-Άλντους, η κα Χρυσή Καρύδη,

βουλευτής Επικρατείας της Νέας Δημοκρατίας, εισηγήτρια της ενότητας «Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση της κοινής γνώμης», ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κύριος Έκτωρ Νασιώκας, εισηγητής της ενότητας «Υγεία-Ιατρική Περίθαλψη» και ο κύριος Αθανάσιος Λεβέντης, βουλευτής Συνασπισμού, εισηγητής της ενότητας «Επαγγελματική αποκατάσταση - απασχόληση».

1η Ενότητα Διεθνούς Διημερίδας, 19-20 Ιουνίου 2006

19 Ιουνίου 2006

1η Ενότητα: Παρουσίαση από την Ειδική Διακομματική Επιτροπή της Έκθεσης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα Άτομα με Αναπηρία:

- [Ελευθερία Μπερνιδάκη-Αλντους, Βουλευτής Επικρατείας ΝΔ, Πρόεδρος της Ειδικής Διακομματικής Επιτροπής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα Άτομα με Αναπηρία](#)
- [Χρυσή Καρύδη, Βουλευτής Επικρατείας ΝΔ, εισηγήτρια της ενότητας «Ευαισθητοποίηση και Ενημέρωση της Κοινής Γνώμης»](#)
- [Έκτωρ Νασιώκας, Βουλευτής ΠΑΣΟΚ, εισηγητής της ενότητας «Υγεία-Ιατρική Περίθαλψη»](#)
- [Αθανάσιος Λεβέντης, Βουλευτής Συνασπισμού, εισηγητής της ενότητας «Επαγγελματική Αποκατάσταση-Απασχόληση»](#)

Συντονιστής: Άρης Πορτοσάλτε, Δημοσιογράφος (ΣΚΑΪ)

Συντονιστής, Άρης Πορτοσάλτε, Δημοσιογράφος

Νομίζω μπορούμε να αρχίσουμε τον πρώτο κύκλο της διημερίδας μετά τα όσα πολύ σοβαρά και πολύ ενδιαφέροντα ακούσαμε ως παρατηρήσεις στους χαιρετισμούς των προλαλησάντων.

Ως εκπρόσωπος Μέσου Ενημέρωσης που βασίζεται στο λόγο, θέλω να σημειώσω προλογικά δύο τρία πράγματα: Τις τελευταίες ημέρες έτυχε να παρακολουθήσω μια ταινία. Ο τίτλος της: «Η ψυχή ενός ηγέτη». Είναι μια ταινία που περιγράφει τη ζωή του Ρούσβελτ από τη στιγμή που χτυπημένος από την πολιομυελίτιδα προσπαθεί να στηριχθεί. Κατ' αρχήν να κρατηθεί ο ίδιος στη ζωή και στη συνέχεια να κάνει την πορεία του προς την εξουσία. Περνά από διάφορα στάδια. Αξίζει τον κόπο να τη δείτε, έχει πολύ ενδιαφέρον και είναι και πολύ καλός ο πρωταγωνιστής.

Μας τον περιγράφει η ταινία ως έναν άνθρωπο ο οποίος καταφέρνει τελικά με το καρτσάκι ή και χωρίς το καρτσάκι, γιατί κάνει κάποια βήματα, εν πάση περιπτώσει, βοηθούμενος από επιστήμονες, να πάει στο βήμα και ως γνωστό να διεκδικήσει την εξουσία και να τα καταφέρει για τρεις θητείες.

Διερωτόμουν καθώς παρακολουθούσα αυτή την ταινία, πώς θα αντιμετώπιζα εγώ έναν ηγέτη μελλοντικό, καθισμένο σε ένα καρτσάκι. Δεν ξέρω πώς θα αντιδράσω, δεν ήξερα. Αλλά τούτη

εδώ η συνεύρεση και τα όσα ακούστηκαν προηγουμένως, δίνουν την ελπίδα ότι κάποια στιγμή, ίσως, μέσα απ' αυτό το ονομαζόμενο Αναπηρικό Κίνημα, να προκύψει ένας μελλοντικός ηγέτης, άντρας ή γυναίκα, που να μας παρασύρει όλους προς κάτι καλύτερο.

Ως χειριστής του μικροφώνου λόγω του επαγγέλματός μου, κάνω πολλά λάθη. Είναι αυτά τα στερεοτυπικά με τα οποία μεγαλώσαμε και δυστυχώς δεν τα έχω αποβάλλει ούτε εγώ. Θα χρησιμοποιήσω τρεις εκφράσεις, θα σας επαναλάβω μάλλον τρεις εκφράσεις τις οποίες χρησιμοποιούμε και δυστυχώς διατυπώνονται και στην έντυπη δημοσιογραφία πέρα από τα ηλεκτρονικά Μέσα Ενημέρωσης.

Λέμε «εκεί πήγε κι η κουτσή Μαρία», ή απευθυνόμενος στο διπλανό μου λέω «τι κάνεις εδώ ρε; Είσαι στραβός;» Και το άλλο, το «κουτσοί, στραβοί στον Άγιο Παντελεήμονα», που βέβαια έχει μια έννοια ότι πάμε προς ίαση στον άγιο, αλλά το παραφράζουμε και το τοποθετούμε και αυτό στο καθημερινό μας λεξιλόγιο. Θέλω να πω μ' αυτό ότι οι εκπρόσωποι ή οι χειριστές του μικροφώνου ή της εικόνας ή οι συνάδελφοι που γράφουν σε εφημερίδες και περιοδικά, οφείλουν, οφείλουμε να εκπαιδευθούμε ή εν πάση περιπτώσει, να ξεφυλλίσουμε λίγο καλύτερα και να διαβάσουμε αυτό το τεύχος της Έκθεσης που συνέταξε η Διακομματική Επιτροπή για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τους ανθρώπους με αναπηρία. Πόσο δε μάλλον να αλλάξουμε αυτό το οποίο πρώτοι κάνουμε ως λάθος λέγοντας, ότι, έχουμε να κάνουμε με άτομα με ειδικές ανάγκες.

Λοιπόν, έχουμε κολλήσει σε κάποιες στερεοτυπικές εκφράσεις. Καλό θα ήταν να τις αντιμετωπίσουμε πρώτα εμείς στην προσπάθειά μας να ενημερώσουμε την κοινή γνώμη. Προφανώς όλα όσα ελέγχθησαν προηγουμένως αφορούν στη βελτίωση του κοινωνικού μας πολιτισμού, του πολιτισμού της καθημερινότητάς μας. Από το γεγονός ότι σταθμεύουμε, δυστυχώς, το αυτοκίνητό μας στη ράμπα στο σημείο εκείνο, όπου πρέπει να περάσει ο συμπατριώτης μας ή ο συμπολίτης μας ο ανάπηρος, μέχρι τα όσα πράττουμε στην καθημερινότητά μας.

Κλείνω λέγοντας ότι το πεζοδρόμιο στο οποίο περπατούμε ανήκει σε όλους μας. Προσπαθώ, έτσι, να πω ότι δεν διαχωρίζουμε τον αρτιμελή από τον ανάπηρο συμπολίτη συμπατριώτη, αλλά ότι όλοι μαζί ζούμε σε μια κοινωνία και σε μια πόλη, ειδικά εδώ στην Αθήνα, η οποία είναι πάρα πολύ δύσκολη για την καθημερινή μας διαβίωση.

Φεύγοντας από την καθημερινότητα ας έρθουμε στα πιο σύνθετα. Κα Μπερνιδάκη έχετε το λόγο.

Ε. Μπερνιδάκη-Αλντους

Κυρίες και κύριοι, φίλες πραγματικά και φίλοι μέχρι τώρα, πρέπει να γίνουμε όλοι φίλοι ως το τέλος, θα ήθελα να πω ότι απ' ό,τι είδατε οι εισηγητές από τη Διακομματική Επιτροπή είναι σε θέματα όπως η απασχόληση και άλλα, που δεν έχουν τον τίτλο «Ενημέρωση» ή «ΜΜΕ».

Εμείς στην Επιτροπή είδαμε ότι και όταν ακροαστήκαμε εκπροσώπους της κυβέρνησης ή διαφόρων δημοσίων Αρχών και φορέων και εκπροσώπους από τις Οργανώσεις των αναπήρων και τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε συζητώντας, είδαμε ότι σε κάθε ενότητα από τις 6 που έχει η Έκθεση που κρατάτε, δηλαδή και στην ενότητα της εκπαίδευσης και στην ενότητα της απασχόλησης και στην ενότητα που αφορά στην υγεία και στην ενότητα που αφορά την προσβασιμότητα στο δομημένο περιβάλλον και στην ενότητα που μιλούσαμε για την έλλειψη συντονισμού ή την ανάγκη καλύτερου συντονισμού των διαφόρων δράσεων και πολιτικών, σε όλα αυτά υπήρχε ένας κοινός παρανομαστής, ο σπουδαιότερος: Ήταν η ενημέρωση η σωστή από την πολιτεία και την κοινωνία προς τους αναπήρους και για την κατάσταση της αναπηρίας απέναντι στην κοινωνία.

Αυτή λοιπόν η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης πιστεύουμε ότι είναι, αν διαλέγαμε ένα πράγμα, το σημαντικότερο. Δηλώνω ευαίσθητος δε σημαίνει κατ' ανάγκη ότι είμαι ευαίσθητος, αλλά κι αν ακόμα το λέμε σοβαρά και με ειλικρίνεια, δεν είναι αρκετό. Να είμαστε ευαίσθητοι, αλλά η ευαισθητοποίηση με επίγνωση, αυτό είναι που θα βοηθήσει τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των συμπολιτών μας ή των ατόμων που κατοικούν στη χώρα μας και δεν είναι ακόμα

Έλληνες πολίτες.

Έχω τη μεγάλη χαρά με την ιδιότητα της Προέδρου της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για τα αναπηρικά θέματα, να σας παρουσιάσω σήμερα για πρώτη φορά την έκθεση με επίσημο τρόπο αλλά, τονίζω, σίγουρα πολύ περιληπτικά και ελπίζω εσείς να τη διαβάσετε και βεβαίως να πω ότι αποκλείεται να είναι τέλεια και σίγουρα δεν είναι ολοκληρωμένη δουλειά με την έννοια ότι μια μόνιμη Επιτροπή στη Βουλή για αυτά τα θέματα θα συνεχίσει και πρέπει να συνεχίσει το έργο της παρακολούθησης των θεμάτων, που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία στη χώρα μας.

Επιτρέψτε μου να υπογραμμίσω την αξία αυτής της Έκθεσης που ελπίζω όλοι να έχετε πάρει και να τη μελετήσετε, το λέω και το ξαναλέω, για διάφορους λόγους που εν συντομία θα αναφέρω.

Η συγκεκριμένη Έκθεση δεν περιορίζεται σε ευχολόγια, δεν αναμοχλεύει τα προβλήματα με αυτοσκοπό την καταγραφή των προβλημάτων άνευ ανάλυσης και προοπτικής. Περιέχει συγκεκριμένες προτάσεις. Προτάσεις που στόχο έχουν να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των πολιτών με αναπηρία.

Αυτή η δουλειά είναι ιδιαίτερα σημαντική και για έναν ακόμα λόγο. Είναι, όπως ακούσατε και πριν, η πρώτη ολοκληρωμένη προσπάθεια καταγραφής από τη Βουλή των Ελλήνων, των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία. Μια προσπάθεια που έγινε πραγματικότητα με τη συνεργασία όλων των κομμάτων.

Αγαπητοί φίλοι, ένα είναι σίγουρο: Η συγκεκριμένη προσπάθεια δεν αποτελεί μια έκθεση ιδεών, αποτελεί προϊόν συστηματικής δουλειάς δύο χρόνων. Σ' αυτά τα δυο χρόνια συζητήσαμε με τους πιο σημαντικούς αναπηρικούς φορείς οι οποίοι μας εξέθεσαν τα προβλήματά τους. Και βέβαια αυτό δε σημαίνει ότι δεν υπήρχαν και άλλες αναπηρίες αλλά και άλλες Οργανώσεις που θα έπρεπε να είχαν παρουσιαστεί στην Επιτροπή της Βουλής, αλλά οι συνεδριάσεις μας ήταν απολύτως περιορισμένες.

Δεν αρκεστήκαμε όμως στο να ακούσουμε μόνο κάποια προβλήματα. Καλέσαμε και ακούσαμε σχεδόν όλους τους αρμόδιους Υπουργούς οι οποίοι μας παρουσίασαν τις απόψεις τους, αλλά και τις δράσεις τους σχετικά με τα αναπηρικά προβλήματα και τα σχέδιά τους. Εάν συγκροτηθεί στη Βουλή των Ελλήνων, όπως εμείς ζητάμε ως κύρια πρότασή μας, ειδική μόνιμη Επιτροπή για αυτά τα θέματα, εμείς θα παρακολουθήσουμε και την εξέλιξη στην προσπάθεια της επίλυσης αυτών των πολλών προβλημάτων.

Μέσα απ' αυτή τη δουλειά καταλήξαμε σε πολλά βέβαια, αλλά εγώ θα αναφέρω τώρα τρία βασικά συμπεράσματα: Πρώτο συμπέρασμα: Τα θέματα της αναπηρίας δε γίνεται να είναι αντικείμενο ενός μόνο Υπουργείου, ούτως ή άλλως δεν είναι. Αγγίζουν αρμοδιότητες όλων των Υπουργείων και έτσι πρέπει να τα αντιμετωπίζουμε. Στόχος μας πρέπει να είναι η διάσταση της αναπηρίας, να περιλαμβάνεται σε όλες τις πολιτικές. Εδώ βέβαια προτείνουμε τη σύσταση Γενικής Γραμματείας Ισότητας. Πιστεύω ότι μόνο αν δοθεί τέτοια προτεραιότητα σ' αυτά τα θέματα θα αρχίσουν να επιλύονται.

Και βεβαίως μπορεί να βοηθήσει το Εθνικό Παρατηρητήριο για θέματα αναπηρίας και η κωδικοποίηση των νομοθετικών διατάξεων που αφορούν τους αναπήρους, όλα βοηθούν στο συντονισμό. Αλλά ο συντονισμός είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι. Εν πάση περιπτώσει πρέπει να προχωρήσουμε με γοργούς ρυθμούς.

Το δεύτερο βασικό συμπέρασμα είναι ότι χωρίς το συντονισμό και τη στενή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, όπως παρατήρησε και ο κύριος Βαρδακαστάνης, Πρόεδρος της ΕΣΑΕΑ, δε μπορούν να λυθούν τα αναπηρικά προβλήματα. Η κυβέρνηση, οι κοινωνικοί εταίροι αλλά και οι ίδιοι οι πολίτες με αναπηρία πρέπει να βρίσκονται σε συνεχή συνεργασία για να μπορέσουν να πετύχουν ουσιαστικά αποτελέσματα.

Το τρίτο συμπέρασμα είναι το εξής: Δεν είναι δυνατό να λύσει κανείς τα προβλήματα των αναπήρων χωρίς τη δική τους συμμετοχή. Οι ανάπηροι γνωρίζουν σίγουρα καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Γι αυτό έχουμε υποχρέωση να διευκολύνουμε την

ενεργή συμμετοχή στους στην πολιτική και στα κέντρα λήψης αποφάσεων με κάθε τρόπο.

Τα θέματα αναπηρίας δε μπορεί και δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για μικροκομματικές πολιτικές, δηλαδή να γίνεται μπαλάκι από κόμμα σε κόμμα το ποιος φταίει που δε λύθηκαν και τότε θα λυθούν.

Δεν πρέπει επίσης να γίνονται παιχνίδι ούτε σε εσωκομματικά μαχαιρώματα οποιουδήποτε κόμματος και σίγουρα δεν πρέπει να γίνονται πηγή για εκμετάλλευση ακόμα και ανάμεσα στους δυναμικούς εκπροσώπους του Αναπηρικού Κινήματος, όλων εμάς, που μπορεί να έχουμε θεμιτές φιλοδοξίες, αλλά που πρέπει πάνω απ' όλα να θέσουμε την επίλυση αυτών των προβλημάτων και την καθοδήγηση και από μας της ελληνικής κοινωνίας για μια καινούργια εποχή.

Δεν πρέπει όμως να τρέφουμε αυταπάτες. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία είναι πολλά και σίγουρα δε λύνονται με μια Έκθεση. Είναι γεγονός ότι υπάρχουν αρκετά εμπόδια στην ελληνική κοινωνία που δεν επιτρέπουν στους πολίτες με αναπηρία να ασκούν ισότιμα τα δικαιώματά τους. Σίγουρα πρέπει να γίνει αρκετή δουλειά ακόμα για να μιλάμε για την ισότιμη πρόσβαση των αναπήρων στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στο δομημένο περιβάλλον, στις μεταφορές και βέβαια στα ΜΜΕ.

Επιτρέψτε μου να αναφερθώ με συντομία ή να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις που απορρέουν από την Έκθεση της Επιτροπής μας παραπέμποντάς σας όμως στη σύνοψη των προτάσεων της Έκθεσης για πραγματική κατανόηση του θέματος. Σχετικά με την απασχόληση των ατόμων με αναπηρία θέλω να επισημάνω, κυρίως όσον αφορά το ζήτημα των αρνητικών διακρίσεων, μερικά πράγματα.

Θέλω να επισημάνω κυρίως τις αρνητικές διακρίσεις που είναι αποτέλεσμα άγνοιας και προκαταλήψεων. Είναι γνωστό ότι η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στους χώρους εργασίας αναγνωρίζεται τόσο από το Σύνταγμά μας όσο και από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η ψήφιση του Ν. 3304/2005 έθεσε το γενικότερο πλαίσιο για την εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης στους χώρους εργασίας στη χώρα μας για διαφόρων μορφών μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων και των αναπήρων. Το νομοθετικό πλαίσιο υπάρχει, όμως οι προκαταλήψεις, οι φοβίες, η έλλειψη ευαισθησίας και η τάση αποκλεισμού από την εργασία για τους αναπήρους, παραμένουν. Για παράδειγμα: Ο Ν. 2643/98 έχει σκοπό την προώθηση στην απασχόληση των ατόμων με αναπηρία μέσω αναγκαστικών προσλήψεων στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Στην πράξη όμως, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις αλλά και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας, ενώ υποχρεούνται να προσλαμβάνουν ποσοστό αναπήρων εργαζομένων, δεν το κάνουν.

Το οδυνηρό αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι ότι 8 στους 10 αναπήρους συμπολίτες μας παραμένουν στην ανεργία. Και εδώ, επειδή βέβαια μιλάω επιγραμματικά, μπορεί να μένουν πολλά κενά. Θέλω να πω εδώ το εξής: Ξέρω από την πείρα μου ότι είτε το λέμε, είτε δεν το λέμε, όταν βλέπεις έναν ανάπηρο ειδικά με βαριές αναπηρίες όπως τυφλότητα, κώφωση, κινητική βαριά αναπηρία, σκέφτεσαι ότι πρώτα απ' όλα αυτός είναι ξεφλημένος, είναι άχρηστος και δεύτερον τα έξοδα που θα έχει να αντιμετωπίσει μια ιδιωτική επιχείρηση ή ακόμα και ένας δημόσιος φορέας - εργοδότης προκειμένου να κάνει προσβάσιμο τον εργασιακό χώρο γι αυτό το άτομο.

Αυτό είναι πραγματικότητα. Παρά την αναπηρία, οι περισσότεροι άνθρωποι με αναπηρία μπορούν να κάνουν πάρα πολλές δουλειές, για να το πω απλά. Ας θυμηθούμε ότι η Έλεν Κέλλερ ήταν και τυφλή και κωφή και χωρίς δυνατότητα ομιλίας και ξέρετε πολύ καλά ότι ήταν από τις σπουδαιότερες συγγραφείς και επηρέασε την πανανθρώπινη κοινωνία. Ο Χόκινς, τον έχετε υπόψη, κάνει πράγματα που κανείς δε μπορεί να φανταστεί ότι μπορεί να κάνει ο άνθρωπος όταν στερείται βασικές αισθήσεις και λειτουργίες που δε μπορούν να χωρέσουν στο μυαλό του ανθρώπου, ούτε σ' εμάς τους ίδιους από μια άλλη αναπηρία, είναι αντιληπτό το πόσα πολλά μπορεί να κάνει ένα άλλο άτομο με άλλη αναπηρία.

Εν πάση περιπτώσει σε ένα τέτοιο καθεστώς άγνοιας είναι φυσικό να μην εργοδοτούνται οι ανάπηροι και γι αυτό το ζήτημα της εργασίας είναι σημαντικό όχι μόνο γιατί είναι και βιοποριστικό

το θέμα, αλλά γιατί αναδεικνύει, μάλλον είναι το κορύφωμα του αποτελέσματος αυτής της άγνοιας που δημιουργεί τις αρνητικές διακρίσεις εις βάρος των αναπήρων. Και σαφώς πολλές φορές οι ανάπηροι δεν είναι και σωστά εκπαιδευμένοι και δεν υπάρχει επαγγελματικός προσανατολισμός και πολλές φορές όντως δεν είναι ικανοί να κάνουν μια συγκεκριμένη δουλειά. Αλλά όχι επειδή έχουν αυτή την αναπηρία, αλλά γιατί δεν είχαν τις ευκαιρίες ή εν πάση περιπτώσει υπάρχουν και κατηγορίες εργασίας που μπορεί να κάνει κάποιος ανάπηρος που δε μπορεί να τις κάνει κάποιος άλλος, αυτά θα εξεταστούν κατά περίπτωση.

Όμως το να μουν όλοι σε ένα γενικό τσουβάλι και ο ανάπηρος να θεωρείται ανίκανος για κάθε εργασία, αυτό πρέπει να σταματήσει. Πιστεύω ότι αυτή η κατάσταση οφείλεται κυρίως στις προκαταλήψεις και την έλλειψη πληροφόρησης για τις ικανότητες των αναπήρων που παραμένουν παρά την αναπηρία τους. Εγώ εδώ θέλω να τονίσω ότι οι ανάπηροι δεν έχουν ειδικές ικανότητες, εγώ έχω την ικανότητα να μιλάω αυτή τη στιγμή όπως την έχει κι η φίλη μου η Κατερίνα στο ακροατήριο. Δεν είναι ειδική ικανότητα το να μιλάς, απλώς είναι μια ικανότητα που δεν την έχασα τότε που τυφλώθηκα.

Ως άτομο με αναπηρία λοιπόν η ίδια, θέλω να τονίσω ότι μπορεί η αναπηρία να συνεπάγεται και ιδιαίτερες ανάγκες και βεβαίως συνεπάγεται ορισμένες ιδιαίτερες ανάγκες, και εγώ αυτή τη στιγμή διαβάζω από τη γραφή Μπρέιγ, αλλά η πληροφορία που έρχεται στον εγκέφαλό μου είναι ίδια με τον κύριο Πορτοσάλτε, αν διάβαζε το ίδιο κείμενο με τα μάτια του. Έτσι λοιπόν, η αναπηρία συνεπάγεται και ιδιαίτερες ανάγκες, αλλά οι ανάπηροι διαθέτουν ακόμα πολλά ταλέντα και ικανότητες τα οποία αναμφισβήτητα μπορούν και πρέπει να αξιοποιηθούν προς όφελος όχι μόνο του ατόμου με αναπηρία, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα.

Για να επιτευχθεί ο στόχος των ίσων ευκαιριών όμως, ο εργοδότης πρέπει να λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα για να εξασφαλίσει κατάλληλο εργασιακό περιβάλλον με τις απαιτούμενες εύλογες προσαρμογές. Οι εργοδότες συχνά επικαλούνται τη δικαιολογία της δυσανάλογης επιβάρυνσης ως πρόβλημα, για να απαλλαγούν από την υποχρέωση να λάβουν τα ενδεδειγμένα κατά περίπτωση μέτρα για να μπορεί ο εργαζόμενος με αναπηρία να κάνει τη δουλειά του.

Η άρνηση αυτή πέρα από τις αντιρρήσεις για πιθανή οικονομική επιβάρυνση του εργοδότη, υποκρύπτει κυρίως προκαταλήψεις που πηγάζουν από άγνοια για την πραγματική κατάσταση της αναπηρίας, διότι ο εργοδότης συχνά αντιλαμβάνεται τη λέξη «ανάπηρος» ως συνώνυμο του «ανίκανος για κάθε εργασία» και η νομοθεσία δυστυχώς στη χώρα μας όπως είπα τόσες φορές, αυτό το πράγμα το διαιωνίζει. Παρόλες τις αντιρρήσεις των εργοδοτών όμως, η κατοχύρωση της θετικής δράσης με μέτρα όπως ποσοστώσεις και εύλογες προσαρμογές του Ν.3304/2005, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση για την επίτευξη του στόχου των ίσων ευκαιριών στην απασχόληση.

Αυτό εν πάση περιπτώσει απορρέει και από τη σύγχρονη νομοθεσία και στις ΗΠΑ και είναι σύμφωνο και με τις οδηγίες που μας έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως προανέφερε και ο συνάδελφος κύριος Βαρδακαστάνης. Ο Ν.3304 πρέπει να αποτελέσει το θεμέλιο λίθο για την άρση των διακρίσεων πέρα από τον τομέα της εργασίας και σε όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής των ατόμων που υφίστανται αθέμιτες διακρίσεις.

Πραγματικά, άμα βλέπεις έναν ανάπηρο δίπλα σου στην εργασία, στο σχολείο, στη γειτονιά, στο γλέντι, στην καφετέρια, και όπου αλλού, παύεις σιγά-σιγά να τον βλέπεις σαν αυτός να είναι ο άλλος, το σύφο, ο διαφορετικός. Αρχίζει να γίνεται κομμάτι της ζωής σου κι έτσι όπως και στις οικογένειες που έχουν άτομα με αναπηρία δεν κάθονται να σκέφτονται κάθε μέρα ότι η μαμά μου είναι τυφλή. Η κόρη μου λέει «η μαμά μου δε με αφήνει να βγω έξω απόψε».

Ένα άλλο μεγάλο θέμα είναι η σύσταση μόνιμης Επιτροπής στη Βουλή για τα αναπηρικά θέματα. Σε αυτό το θέμα επανέρχομαι, γιατί όσους επαίνους και να λάβαμε οι συνάδελφοί μου κι εγώ που δουλέψαμε σ' αυτή την Επιτροπή, δε θα σταματήσουμε την προσπάθεια να συγκροτηθεί μια ειδική μόνιμη Επιτροπή για αυτά τα θέματα, επειδή πιστεύουμε ότι αυτά τα θέματα δεν πρόκειται να εξαφανιστούν πολύ γρήγορα και όσο υπάρχει η ελληνική κοινωνία, η κοινωνία γενικά, θα υπάρχουν και κάποιοι άνθρωποι με αναπηρία.

Στη Βουλή, λοιπόν, των Ελλήνων αυτή τη στιγμή δε λειτουργεί μόνιμη Επιτροπή με αντικείμενο τα προβλήματα των πολιτών με αναπηρία. Εμάς η Επιτροπή μας ήταν ad hoc θα λέγαμε, είχε ένα έργο το οποίο με τη Σύνοδο αυτή τελείωσε, με την κατάθεση της Έκθεσης, με αποτέλεσμα η διάσταση της αναπηρίας να αντιμετωπίζεται αποσπασματικά στο πλαίσιο των κοινοβουλευτικών εργασιών. Η σύσταση μόνιμης Επιτροπής στη Βουλή για τα αναπηρικά θέματα κρίνεται απαραίτητη στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού της ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με τα θέματα της αναπηρίας αλλά και στην εναρμόνισή της με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές απαιτήσεις.

Πιστεύουμε επίσης, για να προχωρήσω και σε άλλα θέματα, ότι χρειάζεται η κωδικοποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας που αφορά τα άτομα με αναπηρία. Η κωδικοποίηση των κειμένων διατάξεων που αφορούν στην απόκτηση της ιδιότητας του αναπήρου και τα συνακόλουθα πλεονεκτήματα, είναι λίγο οξύμωρο, αλλά υπάρχουν ορισμένα ευεργετήματα που είναι για τους αναπήρους. Βέβαια πιστεύω ότι ο καθένας από σας θα προτιμούσε να μην είναι ανάπηρος και να μην έχει αυτά τα ευεργετήματα, αλλά σ' εμάς που μας χρειάζονται, θα θέλαμε να γνωρίζουμε ποια είναι.

Ο συντονισμός αυτών των νομοθετημάτων και των κανόνων κρίνεται απαραίτητος. Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο προστασίας των ατόμων με αναπηρία είναι ευρύτατο και ιδιαίτερα πολύπλοκο, καθώς περιλαμβάνει διατάξεις διάσπαρτες σε νομοθετήματα ποικίλου ενδιαφέροντος και περιεχομένου. Οι διατάξεις για την αναπηρία όταν έρχονται καινούργια νομοσχέδια διαχέονται από Υπουργείο σε Υπουργείο, συνήθως έχουμε νομοσχέδιο για τις συγκοινωνίες και κάποιες λοιπές διατάξεις εκεί μέσα που θα πουν κάτι για την αναπηρία. Το ίδιο με όλα τα Υπουργεία.

Μια λοιπόν τέτοια Ειδική μόνιμη Επιτροπή θα μπορούσε να έχει μια γνώμη για κάθε νομοσχέδιο και διάταξη που αφορά στους αναπήρους. Θα μπορούσε επίσης όπως επισημάναμε και πριν, να υπάρχει μια σωστή συνεργασία ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους, τη Βουλή των Ελλήνων και τους φορείς των αναπήρων σε συνεργασία και με την πολιτική ηγεσία για να προχωρήσουμε επιτέλους με γοργότερα βήματα από την εποχή των διακρίσεων στην εποχή της εφαρμογής της ισοπολιτείας και ισονομίας. Έτσι λοιπόν, το υφιστάμενο πλαίσιο καθίσταται δυσλειτουργικό για τη Διοίκηση και οι ίδιοι οι πολίτες με αναπηρία αντιμετωπίζουν έλλειμμα πληροφόρησης ως προς τα δικαιώματά τους.

Αγαπητές φίλες και φίλοι η έκθεση περιέχει συγκεκριμένες προτάσεις και για τη βελτίωση της εκπαίδευσης. Όλοι γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία είναι ένα πολύ ευαίσθητο θέμα το οποίο χρειάζεται εξειδικευμένες γνώσεις και χειρισμούς. Γι αυτό το λόγο προτείνουμε την ίδρυση Γενικής Γραμματείας Ειδικής Αγωγής στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων για να δοθεί η δέουσα προσοχή σε αυτή την ειδική κατηγορία μαθητών.

Επίσης ένα μεγάλο πρόβλημα είναι η ακαταλληλότητα των περισσότερων κτιρίων στα οποία εκπαιδεύονται σήμερα αυτά τα παιδιά. Πρότασή μας είναι η σύσταση ενός ειδικού φορέα ελέγχου των προδιαγραφών προσβασιμότητας και λειτουργικότητας των σχολείων ειδικής αγωγής, αλλά και των αιθουσών και σχολείων στα οποία συνεκπαιδεύονται άτομα με αναπηρία ή με μαθησιακές δυσκολίες στα κοινά σχολεία.

Ανάλογα προβλήματα βέβαια αντιμετωπίζουν και οι φοιτητές με αναπηρία. Δε νομίζω ότι είναι τόσο δύσκολο στο κάθε Πανεπιστήμιο, εν πάση περιπτώσει ΑΕΙ και ΤΕΙ, το κάθε ένα απ' αυτά, να διατηρεί ένα ειδικό γραφείο που θα ασχολείται αποκλειστικά με την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές με αναπηρία. Αυτό γίνεται παντού στις προηγμένες χώρες και είναι αυτονόητο και όχι πολυέξοδο. Απλά χρειάζεται μεγαλύτερη ευαισθησία. Χρειάζεται δηλαδή να καταλάβουμε ότι οι ανάπηροι είναι εδώ για να μείνουν και εφ' όσον υπάρχουν, κανένας δε θα τους ξαναβάλει πια να κάθονται, θα έλεγα την έκφραση «στο ντουλάπι», αλλά εν πάση περιπτώσει, να τους επιβάλλει να παραμένουν στα σπίτια τους.

Κατά τις εργασίες της Επιτροπής διαπιστώσαμε με μεγάλη μας έκπληξη ότι σήμερα στην Ελλάδα οι πολίτες με αναπηρία δεν είναι επισήμως καταγεγραμμένοι. Κανείς δε μπορεί με βεβαιότητα να πει πόσοι είναι, πού βρίσκονται και τι αναπηρία έχουν. Φαντάζομαι δε χρειάζεται να σχολιάσω πώς

σχεδιάζονται πολιτικές και ξοδεύονται χρήματα για αυτούς τους ανθρώπους τη στιγμή που δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για αυτούς.

Για να σταματήσει αυτή η παγκόσμια πρωτοτυπία που σίγουρα δυσφημεί τη χώρα μας, προτείνουμε τη δημιουργία ενός Εθνικού Μητρώου Αναπήρων και μια άλλη πρότασή μας που ήδη βρίσκεται στο δρόμο της υλοποίησης από την κυβέρνηση είναι η καθιέρωση της κάρτας αναπηρίας. Προτεραιότητα της πολιτείας πρέπει να είναι ο περιορισμός της γραφειοκρατίας και η ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών στις συναλλαγές τους με τις Υπηρεσίες.

Η κάρτα αναπηρίας είναι μια σωστή λύση προς αυτή τη κατεύθυνση και σίγουρα θα μειώσει την ταλαιπωρία και τις άσκοπες μετακινήσεις των συμπολιτών μας με αναπηρία. Αυτό που έχουμε πει όλοι πια είναι, ότι δεν έχει νόημα άτομα με μόνιμη μη ανατρέψιμη αναπηρία, να εξετάζονται κάθε φορά που χρειάζονται ένα χαρτί να αποδείξουν την αναπηρία τους. Επιτρέψτε μου να αναφερθώ και στο μεγάλο πρόβλημα των κινητικά αναπήρων, την προσβασιμότητα στο δομημένο περιβάλλον. Πιστεύουμε ότι όλοι οι διαγωνισμοί κατασκευής των δημοσίων έργων πρέπει να περιέχουν και το κριτήριο της προσβασιμότητας για τους ανθρώπους που αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα. Τα δημόσια έργα πρέπει να κατασκευάζονται για όλους τους πολίτες, όχι μόνο για τους αρτιμελείς. Είναι τόσο μεγάλο κι αυτό το ζήτημα που σαφέστατα δε θα το εξαντλήσουμε, απλώς θίγουμε λίγο να αγγίξουμε μερικές από τις πτυχές των συμπερασμάτων μας.

Κυρίες και κύριοι, τι να τις κάνεις όμως τις υποδομές έστω για τους κινητικά αναπήρους, εάν αυτές αφενός είναι ακατάλληλες και ουσιαστικά δεν εξυπηρετούν κανέναν και αφετέρου, αν οι προκαταλήψεις είναι τέτοιες δεν δημιουργείται κίνητρο για τα άτομα με κινητική αναπηρία ή με άλλη αναπηρία να βγουν στους δρόμους, να πάνε στο σχολείο, να πάνε στη δουλειά τους; Όσον αφορά όμως το δομημένο περιβάλλον θέλω να συμπληρώσω εδώ ότι η πρότασή μας είναι η εισαγωγή υποχρεωτικού μαθήματος στις αρχιτεκτονικές σχολές με αντικείμενο την προσβασιμότητα των κινητικά αναπήρων στο δομημένο περιβάλλον. Επίσης και στην Ειδική Αγωγή προτείνουμε την εισαγωγή μαθήματος για την ενημέρωση των παιδιών από πολύ νεαρή ηλικία, από το νηπιαγωγείο ακόμα, για το τι σημαίνει να έχουν συμμαθητές με αναπηρία και πώς να τους φέρονται.

Πιστεύουμε δηλαδή ότι πρέπει πολύ γρήγορα ν' αλλάξει από τη ρίζα του το κακό και οι νέοι είναι πολύ πιο ανοιχτόμυαλοι και πολύ πιο εύκολα θα αφομοιώσουν και θα ξεφορτωθούν τις προκαταλήψεις τους. Επειδή οι προτάσεις της Επιτροπής είναι πολλές και ο χρόνος περιορισμένος δε θα σας κουράσω άλλο. Ελπίζω όμως να τις διαβάσετε. Προτείνουμε εύκολα και αυτονόητα πράγματα. Δε ζητάμε την ειδική μεταχείριση των πολιτών με αναπηρία. Πολλές φορές πραγματικά έχουμε συναντήσει ανθρώπους να δυσανασχετούν, όταν έχουν προτεραιότητα στην ουρά της Τράπεζας -ας μην πω λεπτομέρειες. Πάντως κάποια φορά εγώ είχα πει σε κάποια νέα κοπέλα που έσπρωχνε και μου έλεγε γιατί είμαι μπροστά, της είπα «παιδάκι μου άμα θέλεις να δεις γιατί είμαι μπροστά, πήγαινε πιο πέρα, αποφάσισε αν θέλεις να τυφλωθείς και μετά έλα να σου δώσω τη σειρά μου».

Ζητάμε λοιπόν απλά τα απολύτως απαραίτητα που δικαιούνται ως ισότιμοι πολίτες αυτής της χώρας και οι ανάπηροι συμπολίτες μας. Φιλοδοξία μας είναι αυτή η δουλειά να μην καταλήξει σε κάποιο συρτάρι. Η έκθεση με τις προτάσεις που περιέχει μπορεί να αποτελέσει την αφορμή για έναν δημόσιο διάλογο γύρω από τα αναπηρικά προβλήματα. Πιστεύουμε ότι η προσπάθειά μας μπορεί να ενεργοποιήσει όχι μόνο την ελληνική κοινωνία, αλλά και τους εμπλεκόμενους κρατικούς φορείς να ασχοληθούν με μεγαλύτερη ευαισθησία με τα αναπηρικά προβλήματα.

Για να γίνουν όμως οι ελπίδες μας πραγματικότητα χρειαζόμαστε τη βοήθεια των ΜΜΕ. Πιστεύω ότι όλοι σας θα στηρίζετε και θα προβάλετε αυτή τη δουλειά που ξεκίνησε στη Βουλή των Ελλήνων όχι με αυτοσκοπό την ανάδειξη του έργου αυτού, αλλά με στόχο την έναρξη ενός διαλόγου για την ενημέρωση της ελληνικής κοινωνίας όσον αφορά την πραγματική κατάσταση της αναπηρίας.

Μόνο με την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης μπορούμε να προσδοκούμε

ένα καλύτερο μέλλον για τους αναπήρους στη χώρα μας. Ένα μέλλον χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Σας ευχαριστώ.

Συντονιστής

Προφανώς δεν είμαστε στην εποχή που η αναπηρία κρύβεται πίσω από τους τέσσερις τοίχους ή στο υπόγειο του σπιτιού, αν και υπάρχουν και αυτά, αλλά εν πάση περιπτώσει έχουν μειωθεί. Όμως η κα Ελευθερία Μπερνιδάκη Άλντους που προήδρευσε της Ειδικής Επιτροπής την οποία ζητούν και καλά κάνουν, να γίνει μόνιμη για να εξετάζει όλα αυτά τα θέματα -δεν ξέρω κατά πόσον η πολιτική ηγεσία ή οι ηγεσίες των Υπουργείων θα ήθελαν μια τέτοια μόνιμη Επιτροπή στα πόδια τους αλλά αυτό θα φανεί από τη συνέχεια- μας είπε πολύ απλά πράγματα καθημερινά, τα οποία συγκροτούν αυτό που λέμε και θα το επαναλάβω, τον καθημερινό μας πολιτισμό ή την διαβίωσή μας στις μεγάλες πόλεις ή τις μικρότερες.

Θα τηρήσουμε την κοινοβουλευτική τάξη. Η κα Χρυσή Καρύδη, βουλευτής Επικρατείας, θα καλύψει το σκέλος που αφορά την «ευαισθητοποίηση και ενημέρωση της κοινής γνώμης».

X. Καρύδη

Κυρίες και κύριοι, οι δυτικές κοινωνίες στο πέρασμα των χρόνων έχουν αντιμετωπίσει το θέμα των αναπήρων με τρεις τρόπους: Με την ιατρική προσέγγιση σύμφωνα με την οποία το πρόβλημα της αναπηρίας είναι μόνο ιατρικό, την προνοιακή με έντονο το φιλανθρωπικό χαρακτήρα σύμφωνα με την οποία ο ανάπηρος είναι παθητικός δέκτης της βοήθειας που του παρέχει η πολιτεία και την προσέγγιση της κοινωνικής ένταξης κατά την οποία η κοινωνία προσαρμόζεται στις ανάγκες του αναπήρου για να τον καταστήσει κατά το δυνατόν αυτοδύναμο.

Σήμερα η προσέγγιση στην αναπηρία βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανεμπόδιστη άσκησή τους. Το άτομο με αναπηρία βρίσκεται στο επίκεντρο του κοινωνικού ενδιαφέροντος ως κάτοχος και φορέας δικαιωμάτων και αίρονται η ιατρική και προνοιακή αντιμετώπιση με τον πατερναλισμό που αυτές συνεπάγονται. Η σύγχρονη αντίληψη θέτει ως κεντρικό της στόχο την ισότιμη συμμετοχή των αναπήρων στην οικονομία και στην κοινωνία και δίνει έμφαση στον εντοπισμό και στην εξάλειψη των εμποδίων που υπάρχουν, όσον αφορά την πλήρη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Η διεκδίκηση των δικαιωμάτων των ανθρώπων με αναπηρία οδήγησε στη θέσπιση ειδικών νομοθετικών διατάξεων. Εδώ και μερικά χρόνια, ολοκληρωμένα νομοθετήματα για την καταπολέμηση των διακρίσεων έχουν υιοθετηθεί από τα Ηνωμένα Έθνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η χώρα μας δεν υστερεί σε επίπεδο νομοθετικών ρυθμίσεων. Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος σε πολλούς τομείς που αφορούν τη ζωή των συμπολιτών μας με αναπηρία. Η διοργάνωση των Παραολυμπιακών Αγώνων του 2004 επιτάχυνε τους ρυθμούς σύγκλισης μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρόλο που πρέπει ακόμα να γίνουν πολλά, το θέμα βρίσκεται σε καλό δρόμο.

Ωστόσο, η καλή πρόθεση του νομοθέτη και η νομική αναγνώριση από μόνη της δεν επαρκεί για την ενσωμάτωση των αναπήρων στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Χρειάζεται να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια με στόχο την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να κάνω μια επισήμανση: ο μέσος άνθρωπος, στο άκουσμα του όρου «άτομα με αναπηρία» βλέπει μόνο τους κινητικά αναπήρους ή τους ανθρώπους με αναπηρία αισθητηρίων οργάνων. Υπάρχουν όμως και συνάνθρωποί μας με αναπηρίες λιγότερο πρόδηλες, με αόρατες, αλλά εξίσου επιβαρυντικές αναπηρίες. Ας μην το ξεχνάμε.

Πρέπει λοιπόν οι πολίτες να συνειδητοποιήσουν τις υποχρεώσεις που έχουν απέναντι σ' αυτή την ομάδα των σωματικά ή πνευματικά αδύνατων συμπολιτών τους, να κατανοήσουν ότι καμία

ευνομούμενη πολιτεία δε μπορεί να διαχωρίζει τους πολίτες της σύμφωνα με τη σωματική ή πνευματική τους ικανότητα και κατάσταση.

Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι ο πολιτισμός βασίζεται στο σεβασμό της διαφορετικότητας, την αλληλεγγύη, τον αλτρουισμό και την αλληλοβοήθεια και ότι η αξία του ανθρώπου είναι απόλυτη και δεν αυξομειώνεται ανάλογα με τις ικανότητές του. Για να μπορέσουν τα άτομα με αναπηρία να ενσωματωθούν πλήρως στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας πρέπει να αλλάξει ριζικά η στάση των πολιτών απέναντί τους, να αρθούν οι προκαταλήψεις και τα κοινωνικά στερεότυπα. Πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους μας ότι τα άτομα με αναπηρία είναι άτομα με ίσα δικαιώματα, είναι εργαζόμενοι, καταναλωτές, φορολογούμενοι, γείτονες, συγγενείς και φίλοι μας, που δεν έχουν όμως ανάλογη μεταχείριση.

Πρέπει η αναπηρία να γίνει αντιληπτή ως διαφορά συνθηκών και όρων ζωής και όχι ως προσωπική δυστυχία του αναπήρου και της οικογενείας του. Η συμβολή των ΜΜΕ στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σχετικά με τα θέματα των ατόμων με αναπηρία, μπορεί να είναι καθοριστικής σημασίας. Είναι κοινή διαπίστωση ότι τα ΜΜΕ και περισσότερο βεβαίως η τηλεόραση, έχουν τη δύναμη να επηρεάζουν και να διαμορφώνουν την αισθητική, τη γνώμη, τις συνήθειες και τον τρόπο ζωής της κοινωνίας. Το κατά πόσο αυτό είναι κακό, καλό, επικίνδυνο ή αναπόφευκτο, δεν είναι της στιγμής να το συζητήσουμε. Το βέβαιο είναι ότι ο ρόλος της τηλεόρασης πέρα από ενημερωτικός και ψυχαγωγικός, έχει έστω και ερήμην της γίνει παρεμβατικός και με κάποια έννοια εκπαιδευτικός. Με αυτό σα δεδομένο, θα μπορούσε η τηλεόραση μέσω της επιρροής που ασκεί, να ευαισθητοποιήσει την κοινωνία γύρω από τα προβλήματα και τις ανάγκες των ανθρώπων με αναπηρία.

Έχω τη γνώμη ότι η παρέμβαση των ΜΜΕ στο ζήτημα της βελτίωσης της ζωής των αναπήρων θα πρέπει να ξεκινήσει από την προβολή και την εμπέδωση μιας άλλης αντιμετώπισης της αναπηρίας, από την καλλιέργεια της αποδοχής της ιδιαιτερότητας του άλλου, από την κατάκτηση της ισότιμης μεταχείρισης και του σεβασμού των αναγκών του αναπήρου.

Τα ΜΜΕ θα πρέπει να μεταδώσουν το μήνυμα ότι οι περιορισμοί που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία δεν είναι μόνο συνέπεια των δικών τους λειτουργικών αδυναμιών, αλλά και συνέπεια της δικής μας αδυναμίας να λάβουμε υπόψη τις ανάγκες τους. Προς την κατεύθυνση αυτή τα άτομα με αναπηρία πρέπει να μιλούν για τον εαυτό τους, να τους δίνεται η δυνατότητα να παρουσιάζουν τα προβλήματά τους, τα επιτεύγματά τους, να μιλούν οι ίδιοι γι' αυτά που τους προβληματίζουν, γι' αυτά που τους φοβίζουν, γι' αυτά που απαιτούν.

Η παρουσίαση ατόμων με αναπηρία που διαπρέπουν στον επιχειρηματικό, τον καλλιτεχνικό, τον επιστημονικό ή τον πολιτικό τομέα, είναι παραδείγματα που δεν εξωραΐζουν την πραγματικότητα, αλλά με ρεαλισμό καταδεικνύουν ότι η αναπηρία δε σημαίνει και ανικανότητα. Και τα παραδείγματα αυτά θα ενθαρρύνουν τα άτομα με αναπηρία στις προσπάθειές τους και θα συμβάλλουν στην εξάλειψη του κοινωνικού στίγματος που τόσο συχνά συνοδεύει την αναπηρία.

Στη χώρα μας δυστυχώς οι πολίτες με αναπηρία αντιμετωπίζονται ακόμα ως ασθενείς που χρειάζονται οίκτο και ελεημοσύνη. Βασική αιτία δημιουργίας στερεοτύπων και αρνητικών προκαταλήψεων στις περισσότερες περιπτώσεις είναι η εσφαλμένη ενημέρωση του πολίτη σχετικά με τα αναπηρικά θέματα. Και πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά, αφού συνήθως τα ΜΜΕ στην Ελλάδα προσεγγίζουν την αναπηρία επικεντρώνοντας στο έλλειμμα, την αδυναμία, το μειονέκτημα, την απόγνωση του αναπήρου και της οικογενείας του.

Συνήθως ο ανθρώπινος πόνος φέρνει υψηλά νούμερα τηλεθέασης γιατί δείχνει στον τηλεθεατή ότι υπάρχουν πολύ χειρότερα προβλήματα από τα δικά του και αυτό τον ανακουφίζει. Με τον τρόπο αυτό διαμορφώνεται η «κίτρινη τηλεόραση», αντίστοιχα με τον «κίτρινο Τύπο».

Η ενημέρωση μέσω ειδικών εκπομπών σχετικά με τις διευκολύνσεις και τα μέσα που προσφέρονται στους αναπήρους, νέοι νόμοι που τους αφορούν, παροχές που τους δίνονται, βοηθήματα που κυκλοφορούν και η προβολή των παροχών και των δυνατοτήτων εκπαίδευσης, μεταφοράς και απασχόλησης που η πολιτεία προσφέρει στους αναπήρους, όχι απλά θα πληροφορεί τους

αναπήρους και θα τους ενθαρρύνει στις διεκδικήσεις τους, αλλά παράλληλα θα λειτουργεί αφυπνιστικά και θα υπενθυμίζει σε όλους τις ανάγκες ορισμένων ανθρώπων και τις υποχρεώσεις μας απέναντί τους.

Κυρίες και κύριοι, η αναπηρία είναι οικουμενική ανθρώπινη εμπειρία που αφορά τον καθέναν από μας, αφού όλοι μας είναι πιθανό να βρεθούμε σ' αυτή τη θέση. Τη στιγμή που ανακοινώνεται μια μορφή αναπηρίας, είτε πρόκειται για κινητική αναπηρία, αναπηρία αισθητηρίων οργάνων, ψυχική ασθένεια ή άλλη ανίατη ασθένεια, η ζωή του ανθρώπου ανατρέπεται. Η διάγνωση μιας αμετάκλητης αναπηρίας ελκδύει αισθήματα απόγνωσης, άγχους, θυμού και ενοχής.

Η κατάλληλη ψυχοεκπαιδευτική υποστήριξη είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση αυτών των αισθημάτων και καθοριστικής σημασίας για την περαιτέρω πορεία της ζωής του αναπήρου. Αλλά και η οικογένεια με την κατάλληλη υποστήριξη, εκπαίδευση και ενημέρωση θα αποφύγει τις γνωστές σε όλους μας συμπεριφορές της επίμονης άρνησης της πραγματικότητας, της υπέρμετρης παραχωρητικότητας, της χειραγώγησης και του υπερπροστατευτισμού, συμπεριφορές που δυσχεραίνουν την προσαρμογή του ατόμου με αναπηρία στη νέα κατάσταση, αλλά και συντελούν στην περιθωριοποίησή του.

Η οργάνωση σχετικών τηλεοπτικών εκπομπών με τη συμμετοχή ειδικών θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμη στην προσπάθεια απενοχοποίησης της αναπηρίας και τον προσδιορισμό της ως διαφορετικού τρόπου ζωής. Εξίσου απαραίτητη και ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η οργάνωση συζητήσεων σχετικά με τη σημασία της έγκαιρης διάγνωσης της αναπηρίας.

Στο πλαίσιο της ενημέρωσης της Επιτροπής μας από φορείς, ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Κωφών, μας είπε ότι συχνά η δυσκολία των γονέων να αποδεχθούν την κώφωση των παιδιών τους έχει σαν αποτέλεσμα την καθυστέρηση της ειδικής εκπαίδευσης και την απομόνωση των παιδιών. Το ίδιο συμβαίνει στη διάγνωση του οργανικού σακχαρώδους διαβήτη, που η δυσκολία αποδοχής του στίγματος και η έλλειψη έγκαιρης θεραπευτικής εκπαίδευσης, οδηγεί σε σοβαρές επιπλοκές και παρενέργειες.

Είναι φανερό ότι η συστηματική ενημέρωση των πολιτών σχετικά με την καθοριστική σημασία που έχει η έγκαιρη διάγνωση και η αποδοχή της αναπηρίας στην περαιτέρω πορεία της ζωής του αναπήρου, θα ενισχύσει την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας γύρω από το θέμα και θα συντελέσει στην καταπολέμηση των διακρίσεων.

Τα ΜΜΕ μπορούν να βοηθήσουν στην άρση των διακρίσεων κατά των αναπήρων αν αποβάλλουν τα αρνητικά στερεότυπα που συχνά προβάλλουν και καταδειξύνουν ότι η αναπηρία είναι κοινωνικό και όχι προσωπικό πρόβλημα. Το μεγάλο στοίχημα που καλούμεθα να κερδίσουμε είναι η άρση του αποκλεισμού και η ισότιμη συμμετοχή όλων των πολιτών στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Είναι η δημιουργία μιας κοινωνίας που ανήκει σε όλους, διαμορφώνεται από όλους και απευθύνεται σε όλους. Η ελληνική κοινωνία έχει έμπρακτα αποδείξει την αλληλεγγύη και την ευαισθησία της όποτε ενημερώθηκε ότι έπρεπε να κινητοποιηθεί (βλέπετε περίπτωση με το τσουνάμι στην ανατολική Ασία, περιπτώσεις ιατρικών προβλημάτων απόρων και αλλού). Είναι συνεπώς φανερό ότι η προβολή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι συμπολίτες μας με αναπηρία θα ενεργοποιήσει την ανάλογη κοινωνική συμπεριφορά.

Κυρίες και κύριοι, με δεδομένο ότι οι μόνιμες αναπηρίες δεν επιδέχονται θεραπεία, στόχος όλων μας πρέπει να είναι η βελτίωση του επιπέδου ζωής των ατόμων με αναπηρία. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μόνον όταν, παράλληλα με τη βελτίωση των υποδομών και των κοινωνικών παροχών, καταφέρουμε να καλλιεργήσουμε μια πιο θετική συλλογική στάση απέναντί τους. Σας ευχαριστώ.

Συντονιστής

Στα θετικά προφανώς της εργασίας που έκαναν οι συμμετέχοντες στην Ειδική Επιτροπή, είναι το γεγονός ότι δεν αρκέστηκαν στο να θέσουν θεωρητικά ζητήματα αλλά κυρίως στο να επιμείνουν στην πρακτική τους αντιμετώπιση. Κι αν σταθεί κανείς στο ό,τι έχει ειπωθεί, έχει ληφθεί

προηγουμένως πως έξι Υπουργοί ασχολούνται με τα θέματα των αναπήρων, αυτό σημαίνει ότι η πολιτική ηγεσία έχει δουλειά μπροστά της, σε συνεργασία πάντα με την Επιτροπή και επιμένω στο ότι θα πρέπει κάποια στιγμή να αντιμετωπισθεί και ως μόνιμη.

Για την ισότιμη συμπεριφορά προς τα πολιτικά κόμματα, να συμπληρώσουμε ότι απουσιάζει η εκπρόσωπος του ΚΚΕ αλλά στο έντυπο που κυκλοφορεί από τη Βουλή των Ελλήνων, στην Έκθεση δηλαδή, θα βρείτε θέσεις του ΚΚΕ καταγεγραμμένες ξεχωριστά όπως τις έχουν παραδώσει.

Σειρά έχει ο κύριος Έκτωρ Νασιώκας, Βουλευτής ΠΑΣΟΚ με θέμα «Υγεία-Ιατρική-Περίθαλψη».

E. Νασιώκας

Ευχαριστώ πολύ κύριε Πρόεδρε. Κυρίες και κύριοι σύνεδροι, με την παρουσίαση της έκθεσης της Διακομματικής Επιτροπής θέτουμε στη δημόσια διαβούλευση ένα κείμενο.

Το θέτουμε και υπόψη της Κυβέρνησης, γιατί η εκάστοτε Κυβέρνηση μπορεί να παρέμβει, μπορεί να κάνει έργο. Το θέτουμε στη Διοίκηση και γενικότερα στους κοινωνικούς φορείς. Αυτή η έκθεση δεν είναι ένα τεχνοκρατικό πόνημα, παρότι είναι μία αρτίως τεκμηριωμένη δουλειά. Μπορεί κάποιος να παρατηρήσει και αδυναμίες ή και προτάσεις που δεν τον βρίσκουν σύμφωνο κι είναι μια δουλειά που έγινε κάτω από την Προεδρία της κυρίας Μπερνιδάκη, που έχει και ιδιαίτερο ρόλο στη λειτουργία της Επιτροπής και στη σύνταξη της έκθεσης. Χρειάστηκαν πολυάριθμες ώρες, ατέλειωτες εργατοώρες επενδύθηκαν και είχαμε ακρόαση και συζήτηση, διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς συλλογικούς, διοικητικούς, κυβερνητικούς.

Η έκθεση λοιπόν δεν είναι τεχνοκρατικό πόνημα, η Επιτροπή δεν είναι τεχνοκρατική. Είναι μια πολιτική Επιτροπή, το κείμενο είναι πολιτικό, έχει έντονο το στοιχείο της σύνθεσης, έντονα τα στοιχεία της ευρύτατης αποδοχής, απεικονίζει την κοινή προσπάθεια και δίνει και τη διάσταση του θέματος των ατόμων με αναπηρία, την εθνική διάσταση. Η Επιτροπή δεν μπορεί να αποτελέσει άλλοθι για καμία Κυβέρνηση, για καμία καθυστέρηση, για καμία Διοίκηση, για καμία κοινωνική τάξη και για κανέναν φορέα.

Συνήθως λέμε, κάναμε μια Επιτροπή κι αφού το επεξεργάζεται η Επιτροπή εντάξει, ασχολείται κάποιος. Και φυσικά δεν παρεμβαίνει και φυσικά δεν υποκαθιστά την Ελληνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία ούτε δραστηριότητες που ανήκουν στο αναπηρικό κίνημα και στο ρόλο του αναπηρικού κινήματος που είναι καθοριστικός όλα αυτά τα χρόνια που κίνησε, κινεί και θα κινεί προοδευτικά και δυναμικά μπροστά το θέμα των ατόμων με αναπηρία. Είναι κοινή απαίτηση η Επιτροπή να γίνει μόνιμη και είναι στη διακριτική ευχέρεια της κυρίας Προέδρου της Βουλής και της Κυβέρνησης.

Το 10% λοιπόν των πολιτών μας είναι άτομα με αναπηρία, είτε αυτό φαίνεται εύκολα είτε όχι. Και πιστεύουμε σήμερα όλοι ότι προχωράει η κοινωνία μας, στην ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Ισότιμη συμμετοχή παντού, στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην επαγγελματική αποκατάσταση. Προσβασιμότητα παντού, στην ενημέρωση, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το θέμα που είναι σχετικό με τη διημερίδα, στη Δημόσια Διοίκηση, στην υγεία, στην περίθαλψη, ίσες ευκαιρίες για όλους.

Αν κάνουμε μια ιστορική διαδρομή θα δούμε στον τόπο μας ότι τις τελευταίες δεκαετίες έγινε ένα τεράστιο έργο, υπήρχε πράγματι ένα τεράστιο κενό, κοιτάζοντας προς τα πίσω. Κοιτάζοντας μπροστά βλέπουμε ότι είμαστε πολύ μακριά από εκεί που έπρεπε ή μπορούσαμε να είμαστε ή εκεί που είναι οι άλλοι Ευρωπαίοι εταίροι μας.

Το νομοθετικό πλαίσιο είναι σύγχρονο, είναι επαρκές, ταυτίζεται με τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΗΕ. Αναφέρω δύο παραδείγματα κατά την άποψή μου πολύ σημαντικά: το νόμο 2430/1996, πρότυποι κανόνες του ΟΗΕ για εξίσωση των ΑμεΑ ίσες ευκαιρίες για όλους ή τη συνταγματική διάταξη στην αναθεώρηση του 2001 άρθρο 21 παράγραφος 6 άρση των διακρίσεων είτε στους πολίτες με αναπηρία.

Υπάρχει πρακτική εφαρμογή, δημιουργούνται δομές, υπάρχουν υποδομές, λειτουργούν; Είναι μακράν είπαμε το νομοθετικό κείμενο, το νομοθετικό πλαίσιο από την πραγματικότητα, από την ευαισθησία της κοινωνίας. Κι εδώ δεν είμαστε για να πούμε τι έγινε, κυρίως είμαστε για να πούμε τι θα γίνει. Ευαισθητοποίηση λοιπόν της κοινωνίας, μια άλλη διαφορετική αντίληψη, μακρύς ο δρόμος, χρειάζεται πολιτική απόφαση, ιεράρχηση προτεραιότητα στήριξη και ανάληψη ευθυνών από όλους μας είτε είμαστε στην κεντρική πολιτική σκηνή Κυβέρνηση, είτε στην Αυτοδιοίκηση, είτε στα μέσα ενημέρωσης στην τέταρτη ισχυρή εξουσία, είτε στους πολίτες.

Υγεία. Τα άτομα με αναπηρία είναι απλά κι αυτοί ασθενείς θεωρητικά, όπως ο καθένας από μας. Έχουν βεβαίως και μία αναπηρία. Στη χώρα μας υπάρχει εκείνο το εξειδικευμένο σε επίπεδο δομών αλλά και εξοπλισμού και σε επιστημονική κατάρτιση καθεστώς, το οποίο μπορεί να κάνει έγκαιρη και σωστή διάγνωση και προπαντός να βοηθήσει τα άτομα με αναπηρία στην αποκατάστασή τους ή τη στήριξη;

Αρχίζω με κάτι που είναι και βιωματικό. Εγώ είμαι γιατρός και όλη τη ζωή μου δούλενα στο δημόσιο σύστημα υγείας και αντιμετώπισα φυσικά ασθενείς, κι επειδή είμαι και ογκολόγος, πολύ βαριά ασθενείς, όμως ήξερα είχα τις ειδικές γνώσεις πως θα πλησίαζα το κάθε άτομο στη δική του περίπτωση.

Είναι ένα από τα αιτήματα της Επιτροπής να εισαχθεί κατ' επιλογήν ένα μάθημα στις ιατρικές σχολές για τους γιατρούς που πρέπει να σπουδάζουν πώς να αντιμετωπίζουν έναν άνθρωπο με διαφορετικότητα, με ιδιαίτερη ανάγκη, με αναπηρία. Και όχι μόνο στους γιατρούς, αλλά στο όλο σύστημα και τις υπηρεσίες υγείας που πρέπει να προσεγγίζει ένα άτομο με αναπηρία.

Υπάρχει η γενική αίσθηση ότι, ενώ η διάγνωση έστω και με δυσκολίες στον τόπο μας και με καθυστερήσεις πολλές φορές γίνεται στο μεγαλύτερο ποσοστό συγκροτημένα, η αποκατάσταση και η υποστήριξη γίνεται συχνά σπασμωδικά και ασυντόνιστα. Υπάρχει έλλειψη λοιπόν επάρκειας ειδικών κέντρων, υπάρχει έλλειψη συγκεκριμένων ειδικοτήτων και εξοπλισμού ανά τη χώρα. Υπάρχει, όπως θα δούμε παρακάτω ένα τεράστιο δίκτυο υποδομών πρόνοιας, το λεγόμενο ΚΕΚΑΜΕΑ-ΚΑΦΚΑ και λοιπά, η λειτουργία τους όμως υπολείπεται του επιθυμητού και κυρίως στη χώρα μας έχουμε ένα έλλειμμα μονάδων αποκατάστασης.

Θα σας πω μόνο ένα παράδειγμα: πριν δέκα χρόνια περίπου πέντε χιλιάδες συμπολίτες μας προσέφευγαν στο εξωτερικό για να βρουν την υγεία τους, τώρα αν τα στοιχεία που έχω είναι πραγματικά, κύριε Υπουργέ, είναι πολύ κάτω των χιλίων, αλλά είναι πολύ μεγάλο το ποσοστό αυτών που πάνε για αποκατάσταση και τεράστιο το κόστος. Δεν είναι αριθμητικό το πρόβλημα, δηλαδή δεν είναι ο αριθμός των ασθενών, δεν είναι ο αριθμός των αναπήρων, είναι το τεράστιο κόστος στην κάθε περίπτωση.

Στην αξιολόγηση της αναπηρίας, σίγουρα πρέπει να πάμε σε ένα άλλο σύστημα και κυρίως πρέπει να σταθούμε πολύ περισσότερο στο θέμα της λειτουργικότητας του κάθε ατόμου με αναπηρία και όταν αξιολογείται αυτή, είναι αναγκαίο να συνδυαστεί με το περιβάλλον στο οποίο ζει και κινείται αυτό το άτομο.

Ένα λειτουργικό περιβάλλον, και συνδέω αυτό με όσα είπε η κυρία Πρόεδρος και η κυρία Καρύδη πριν, υποβοηθάει και βελτιώνει τη λειτουργικότητα ενός ατόμου, ενώ ένα μη λειτουργικό περιβάλλον την αναιρεί και την περιορίζει. Η λειτουργικότητα λοιπόν του περιβάλλοντος αποτελεί προϋπόθεση μείζονος σημασίας και σε συνδυασμό με την παροχή υπηρεσιών και υποστηρικτικών μέσων καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη λειτουργικότητα του ατόμου.

Στην ιατρική, πέραν της ειδικής εκπαίδευσης των γιατρών και του άλλου προσωπικού των εξειδικευμένων κέντρων και των ειδικών επιστημόνων, πέρα από την προσβασιμότητα στις κτιριακές ή άλλες υποδομές και εργαστήρια, που είναι πάρα πολύ δύσκολη πολλές φορές, μένει η λειτουργία όλου αυτού του δικτύου των υποδομών των ΚΕΚΑΜΕΑ και των ΚΑΦΚΑ, που μας βρίσκει όλους ανήσυχους, γιατί αρκετά χρόνια τώρα υπολείπονται των λειτουργιών και της λειτουργικότητας που πρέπει να έχουν, και πρέπει να κάνουμε κάτι πολύ παραπάνω.

Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας που στον τόπο μας δεν έχει αναπτυχθεί όπως θα έπρεπε ή δεν έχει συντονιστεί σε εθνικό επίπεδο, μιλάμε για τα κέντρα υγείας, μιλάμε για τους οικογενειακούς γιατρούς, μπορεί να συνδυαστεί με μια ενεργό συμμετοχή και της Αυτοδιοίκησης.

Να δούμε δηλαδή, όλα αυτά τα προγράμματα που κινούνται σε μια συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης και της Αυτοδιοίκησης, όπως είναι η βοήθεια στο σπίτι, όπως είναι πάρα πολλά άλλα προγράμματα και δραστηριότητες, που μπορούν να βοηθήσουν πολύ περισσότερο σε σχέση και με ένα οργανωμένο σύστημα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας τα άτομα με αναπηρία τα οποία έχουν και ιδιαίτερη ευαισθησία και δυσκολίες.

Θα πρόσθετα εδώ ως γενική αρχή που μπορεί να εφαρμοστεί και στα άτομα με αναπηρία είναι ότι η πρόληψη είναι καλύτερη της ασθένειας, αλλά και η σωστή και πρόωπη αντιμετώπιση δίνει αποτελέσματα. Και τέλος πάντων σε κάθε περίπτωση ο καθένας από μας είτε είναι δυνητικά ασθενής και χρήστης των υπηρεσιών υγείας είτε είναι άτομο με αναπηρία είτε όχι, μια φορά στη ζωή του θα αρρωστήσει από κάτι πάρα πολύ σοβαρό κι εκείνη τη στιγμή πρέπει να έχει τον οικογενειακό του γιατρό και εκείνη τη στιγμή πρέπει όταν τηλεφωνήσει στην άλλη άκρη της γραμμής να είναι ο κατάλληλος άνθρωπος που θα δώσει την κατάλληλη πληροφορία και την κατάλληλη βοήθεια, αλλιώς δεν έχει σημασία να χτίζουμε ένα σύστημα το οποίο μπορεί να λείπει πολλά πράγματα και να μην κάνει σχεδόν τίποτα στην κατάλληλη στιγμή.

Άρα είναι η κάρτα αναπηρίας που πρέπει να προχωρήσει, το εθνικό μητρώο αναπήρων που είναι πάρα πολύ σημαντικό, η αλλαγή του τρόπου αξιολόγησης των αναπήρων, η ισόβια αναγνώριση των αναπήρων από μόνιμες βλάβες, τα κέντρα θεραπευτικής υποστήριξης σε όλα τα ιδρύματα της χώρας και προπαντός η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, όλα αυτά είναι σημαντικά βήματα και σημαντικοί στόχοι που τους θέτει και η έκθεση για υλοποίηση το επόμενο διάστημα.

Κλείνω λέγοντας ότι είναι εθνικό θέμα το θέμα των αναπήρων, χρειάζεται κοινή προσπάθεια, χρειάζεται ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και ενεργοποίηση των πάντων. Είναι ένα θέμα που ακολουθεί την εξέταση της κοινωνίας και δείχνει και την ευαισθησία των πολιτών της εκάστοτε Διοίκησης της χώρας. Και νομίζω ότι όλοι όταν μιλάμε γι αυτό, πρέπει να λέμε λίγα λόγια και να προσπαθούμε να κάνουμε περισσότερα. Ευχαριστώ.

Συντονιστής

Υπενθυμίζω ότι οι εργασίες της Επιτροπής διήρκεσαν είκοσι μήνες. Άρχισαν στις 6 Οκτωβρίου 2004 και έφτασαν μέχρι τις 17 Μαΐου 2006 για να συγκεντρωθεί όλο αυτό το υλικό, μετά από παρουσιάσεις συνεντεύξεις από εκπροσώπους Πολιτικής Ηγεσίας, Πολιτείας, Φορείς Αναπήρων, ειδικών επιστημόνων.

Μ. Παπαδά-Χειμών

Τα πρακτικά είναι πλήρη και στη διάθεση του κοινού, στο αρχείο της Βουλής.

Συντονιστής

Επαναλαμβάνω συνεπώς ότι αυτή η έκδοση της Βουλής των Ελλήνων που εμπεριέχει τις προτάσεις της Διακομματικής Επιτροπής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία είναι στη διάθεση των πολιτών και όλου του κοινού.

Ο κύριος Αθανάσιος Λεβέντης Βουλευτής του Συνασπισμού εισηγητής στην ενότητα επαγγελματική αποκατάσταση και απασχόληση έχει τώρα το λόγο.

Α. Λεβέντης

Ευχαριστώ πολύ. Κυρίες και κύριοι, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, είτε τα έντυπα, είτε τα τηλεοπτικά, μας εφοδιάζουν με μια σειρά από πληροφορίες κάθε μέρα. Κι αν δείτε τις κυριακάτικες εφημερίδες υπάρχει αφθονία της ύλης.

Αυτό που μου έκανε εντύπωση από τις χθεσινές εφημερίδες εμένα προσωπικά ήτανε ότι χιλιάδες άνθρωποι μαζεύτηκαν στο Χονγκ Κονγκ σε μια ατέλειωτη παράταξη για να δουν και να χειροκροτήσουν έναν άνθρωπο, ο οποίος ήταν σε ένα αναπηρικό καροτσάκι, τον μεγαλύτερο σοφό της εποχής μας, ο οποίος μόνο το σαγόνι του μπορεί να κουνάει. Και γιατί; Γιατί ο άνθρωπος αυτός πράγματι προβλέπει το μέλλον όλων μας. Γιατί αυτός μπορεί και ανιχνεύει με τις τεράστιες δυνατότητες που έχει το μυαλό του και που έχει συνολικά το ανθρώπινο μυαλό, αρχησιμοποίητες εν πολλοίς και μπορεί να προβλέψει ότι θα πάμε στον Άρη, τι θα γίνει ύστερα από δέκα πενήντα ή πεντακόσιες χιλιάδες εκατομμύρια χρόνια.

Και αυτό μου έφερε στη μνήμη κάτι άλλο, όταν έχουμε όχι μόνο τον Όμηρο που τον έχει και προμετωπίδα εδώ το φυλλάδιο αυτό, τον τυφλό Όμηρο που ήταν ο μεγαλύτερος Ποιητής και όλοι μας δεν σταματάμε να θαυμάζουμε και να απολαμβάνουμε αυτά τα έργα τα μοναδικά. Ένας άλλος επίσης τυφλός ήτανε ο επηρμένος Κρέων που δεν έβλεπε τι γινότανε μπροστά του και ο Τειρεσίας του λέει "εγώ είμαι τυφλός", γιατί τον κατηγορεί "είσαι τυφλός και δε βλέπεις και δεν ξέρεις τι σου γίνεται", "εσύ όμως δε βλέπεις πραγματικά τι γίνεται μπροστά στο σπίτι σου, μπροστά σε σένα, μπροστά σε όλο τον κόσμο".

Τι σημαίνει αυτό; Ότι οι άνθρωποι αυτοί που είναι άτομα με αναπηρίες, δε σημαίνει ότι δεν έχουν ικανότητες και πολύ υψηλότερες πολλές φορές από οποιονδήποτε άλλον, οι οποίες όμως μένουν σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητες και ακριβώς εδώ είναι το ερώτημα, πώς μπορούμε από όλους αυτούς τους ανθρώπους και από όλους τους ανθρώπους συνολικά να μπορέσουμε να προσποριστούμε να αξιοποιήσουμε αυτές τις δυνατότητες. Και βέβαια δεν είναι η αξιοποίηση μόνο για να ωφεληθούμε, πρώτα-πρώτα πρέπει να ξέρουμε ότι η απασχόληση δεν είναι μόνο για οικονομικούς λόγους, είναι ότι έτσι ολοκληρώνεται ο άνθρωπος σαν προσωπικότητα, εντάσσεται στο κοινωνικό σύνολο, προσφέρει, δε νοιώθει ότι είναι περιθωριοποιημένος, δε νοιώθει ότι είναι άχρηστος. Κι αν του δοθεί αυτή η δυνατότητα τότε μπορεί να κάνει θαύματα.

Η προσπάθεια λοιπόν που γίνεται από αυτή την εργασία που έκανε η Επιτροπή της Βουλής είναι ανάμεσα σε όλα τα άλλα να δούμε πως θα μπορέσουν οι άνθρωποι αυτοί να ενταχθούν επαγγελματικά στο κοινωνικό σύνολο. Έγινε μια σοβαρή προσπάθεια υπό την Προεδρία και την έμπνευση της ακούραστης κυρίας Μπερνιδάκη, η οποία όχι μόνο κατέβαλε πάρα πολύ κόπο αλλά και κατηύθυνε και καθοδήγησε με έναν εξαιρετικό τρόπο όλες τις εργασίες.

Βέβαια εδώ θα μπορούσε κανένας να έχει και μια σειρά αντιρρήσεις, θα μπορούσε να έχει κι άλλες απόψεις. Δε σημαίνει ότι εδώ καλύπτεται όλο το φάσμα. Προσωπικά κι εγώ θα μπορούσα να πω πολύ περισσότερα, όπως κι ο καθένας μας, αλλά εδώ η προσπάθεια έγινε να καταλήξουμε σε ένα κοινό πόρισμα για να υπάρξει αυτό που είπε και ο κύριος Βαρδακαστάνης μια συναίνεση ώστε όλοι μαζί να κινηθούμε ώστε να αντιμετωπίσουμε αυτό το τεράστιο πρόβλημα που απασχολεί το 10% τουλάχιστον των συμπολιτών μας.

Τα καταφέραμε; Δεν ξέρω, θα κριθεί. Από κει και πέρα όμως το ερώτημα είναι πώς θα προχωρήσουμε, πώς θα υλοποιηθούν οι διαπιστώσεις τις οποίες κάνουμε και οι προτάσεις στις οποίες καταλήγουμε. Και ξεκινάμε από αυτό που το είπαν και προηγουμένως και βέβαια αναφέρθηκε και η κυρία Μπερνιδάκη και άλλοι, ότι το 10% των ατόμων με αναπηρίες έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, αυτό είναι καθοριστικό για το μέλλον τους.

Εάν λοιπόν δεν τους δώσουμε τη δυνατότητα, κι αυτή η δυνατότητα πρέπει να δοθεί το δυνατόν γρηγορότερα, από κοιλίας μητρός θα λέγαμε, από τους πρώτους μήνες της ζωής. Αν δεν τους δώσουμε αυτές τις δυνατότητες όσο περνάει ο χρόνος, τόσο περιορίζονται πια τα αποτελέσματα. Και για να γίνει αυτό βέβαια πρέπει να δούμε και να μελετήσουμε τα ειδικά προβλήματα της κάθε

κατηγορίας, γιατί δεν είναι μια συγκεκριμένη κατηγορία, είναι πολλές ομάδες που υπάγονται στα άτομα με αναπηρίες.

Όσο και να δούμε πως θα καλύψουμε αυτές τις ανάγκες, παραδείγματος χάρη με τα εκπαιδευτικά μέσα που μας προσφέρει η σημερινή τεχνολογία και μου έκανε μεγάλη εντύπωση όταν άκουσα σε μια προηγούμενη ημερίδα πριν από μερικούς μήνες ότι αυτή τη στιγμή οι υπολογιστές που θέλει να προμηθευτεί ένας τυφλός παραδείγματος χάρη είναι το λιγότερο δέκα φορές ακριβότεροι και χρειάζονται και ειδικούς εκπαιδευτές κι έτσι δεν υπάρχει πρόβλεψη για αυτούς τους ανθρώπους τουλάχιστον να μη φορολογούνται ανάλογα, τουλάχιστον αυτό κύριε Υπουργέ πρέπει να το κανονίσουμε, δεν μπορεί να επιβαρύνονται.

Και βέβαια από κει και πέρα τους εκπαιδευτές, να προμηθεύσουμε στο σχολείο στα παιδιά. Αν δεν έχουν τους ανάλογους εκπαιδευτές, αν αυτό δε γίνει έγκαιρα, δεν μπορούμε να έχουμε αποτέλεσμα.

Και βέβαια η εργασία είναι δικαίωμα όλων των πολιτών και υποχρέωση της Πολιτείας να την εξασφαλίσει. Εγώ θα ήθελα εδώ επιγραμματικά να πω αυτά στα οποία καταλήξαμε στην Επιτροπή, ότι δηλαδή βλέπουμε πως ως τώρα ένα μικρό μόνο ποσοστό ατόμων με αναπηρίες απασχολούνται και για να μπορέσουμε να το ξεπεράσουμε θα πρέπει όχι μόνο στον δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα να θεσπίσουμε κατ' αρχήν κίνητρα, αλλά να επιβάλουμε και κάποιες δεσμεύσεις προς τις επιχειρήσεις οι οποίες κατά τα άλλα επωφελούνται από πάρα πολλές φορολογικές ελαφρύνσεις, επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις και λοιπά.

Θα πρέπει λοιπόν να θεσπιστούν και ισχυρότερα κίνητρα φορολογικά και άλλα για την πρόσληψη και απασχόληση των εργαζομένων με αναπηρία, να υπάρξει μια αναθεώρηση του κανονιστικού πλαισίου για τις προσλήψεις των ατόμων με αναπηρίες στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Βέβαια να υπάρξει κι ένας διαχωρισμός των διαδικασιών προσλήψεων εργαζομένων με αναπηρία από τις υπόλοιπες κατηγορίες προστατευόμενων προσώπων, γιατί όταν λέμε ότι 10% θα προσληφθούν ειδικές κατηγορίες κι εκεί μπαίνουν και οι πολύτεκνοι, μπαίνουν και τα άτομα με αναπηρίες, μπαίνουν και τόσες άλλες κατηγορίες, στο τέλος φοβούμαι ότι αυτοί που θα μείνουν απέξω είναι οι ανάπηροι πρέπει να υπάρξει ενίσχυση των υπηρεσιών ενημέρωσης του ΟΑΕΔ προς τα άτομα με αναπηρία σχετικά με τις προσφερόμενες δυνατότητες απασχόλησής τους, δημιουργία ειδικευμένων προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για τα ΑμεΑ.

Είναι και πάρα πολλά άλλα, βέβαια θα πρέπει να υπάρξει ένας κεντρικός σχεδιασμός από την Πολιτεία, δεν μπορεί έτσι σπασμωδικά να κινούμαστε, θα πρέπει λοιπόν να υπάρξει αυτός ο κεντρικός σχεδιασμός για την απασχόληση των αναπήρων που θα αποβλέπει στη μελέτη της αγοράς εργασίας, τις δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης των αναπήρων σε επαγγέλματα που μπορούν αποτελεσματικά να ασκήσουν με την καθιέρωση του Μητρώου Αναπηρίας και τη δημιουργία παράλληλων βάσεων δεδομένων.

Ψήφιση νόμου αποκλειστικά για την απασχόληση των αναπήρων. Είπε βέβαια εδώ ο κ. Νασιώκας ότι υπάρχει ένα νομοθετικό πλαίσιο, επαρκές. Ερώτημα, γιατί αν κρίνουμε από τα αποτελέσματα, αλλάζουν και τα πράγματα και πρέπει συνεχώς να προσαρμόζεται και να δούμε τις ανάγκες και πώς λειτουργεί στην πράξη και εκεί που κολλάει να δούμε πώς θα το προωθήσουμε, πώς θα το ξεπεράσουμε.

Επαρκής επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των ατόμων με αναπηρία που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της οικονομίας και της αγοράς εργασίας με τη θέσπιση του επαγγελματικού προσανατολισμού. Ανάδειξη των δυνατοτήτων των αναπήρων ως επαγγελματιών με την παράλληλη δημιουργία όλων των αναγκαίων υποστηρικτικών και τεχνολογικών υποδομών. Συνδυασμός του μοντέλου αναγκαστικής τοποθέτησης με αντίστοιχες εναλλακτικές μορφές τοποθέτησης μέσα από τη συνεχή ενημέρωση εργοδοτών και φορέων.

Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για την καταπολέμηση των διακρίσεων και τη παροχή από την πολιτεία ίσων ευκαιριών. Θέσπιση κινήτρων με διάφορες εναλλακτικές μορφές σε επιχειρήσεις που απασχολούν άτομα με αναπηρία. Κωδικοποίηση της νομοθεσίας και επαρκής ενημέρωση των

αναπήρων για τα δικαιώματά τους, είναι μερικά από αυτά τα οποία θα μπορούσαμε να συζητήσουμε και άλλα πολλά βέβαια τα οποία ο χρόνος δεν επιτρέπει.

Θα ήθελα απ' αυτή την άποψη βέβαια να τονίσω και κάτι άλλο που το ζούμε πολλές φορές. Αναφέρθηκε ο Φραγκλίνος Ρούσβελτ προηγουμένως και ανέφερε ο κ. Πορτοσάλτε, τι θα γινόταν εάν ξέραμε εμείς στον τόπο μας ότι θα έχουμε έναν παραπληγικό να μας κυβερνάει. Και πρέπει να σας πω, έτυχε κάποτε να νοσηλεύω κάποιον άνθρωπο, διαπρεπή πολιτικό, ο οποίος είχε ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας, είχε χειρουργηθεί κι όταν εγώ κάποια στιγμή είπα ότι πάει καλά ευτυχώς, σήμερα χαμογέλαμε, από δω και πέρα πάμε καλά, δέχθηκα επίθεση από συνυποψηφίους του γιατί ήταν εκλογές, γιατί παρενέβην λέει την εκλογική διαδικασία, ενώ αυτοί είχαν διαδώσει ότι ο άνθρωπος αυτός είναι καταδικασμένος, όπου να 'ναι χάνεται. Λοιπόν, πρέπει να μάθουμε να τα ξεπεράσουμε αυτά τα πράγματα, δεν είναι ένα και δύο, είναι πάρα πολλά.

Θέλω να σας ευχαριστήσω και να ευχηθώ αυτά που λέμε εδώ να υλοποιηθούν και θα πρέπει να επαναλάβουμε ότι εδώ δυστυχώς σαν πολιτεία έχουμε κάνει πάρα πολύ λίγα, όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις, αν θέλετε και σα σύνολο η κοινωνία και βέβαια επειδή οι καιροί αλλάζουν, πρέπει να προσαρμοστούμε κι εμείς. Όχι να στεκόμαστε μόνο στις ντιρεκτίβες που έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και στις υποχρεώσεις που έχει πια κάθε πολίτης να σκεφτεί κι αυτούς τους ανθρώπους, να προσφέρει κι αυτός εκεί ό,τι μπορεί και βέβαια προπαντός η πολιτεία. Και αυτό σημαίνει βέβαια και αντίστοιχη οικονομική ενίσχυση γιατί δυστυχώς το κράτος πρόνοιας συνολικά βάλλεται παγκοσμίως και στον τόπο μας ακόμα περισσότερο κι αυτά που καταναλώνουμε για την υγεία, για την πρόνοια όπως και για την παιδεία, είναι πάρα πολύ λίγα μπροστά σ' αυτά που χρειαζόμαστε. Αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να το σκεφτούμε και να το αποφασίσουμε το γρηγορότερο. Σας ευχαριστώ.

Συντονιστής

Σημασία έχει κ. Λεβέντη το να αυξάνεται το κοινωνικό ενδιαφέρον και η κοινωνική συνείδηση γιατί το παράδειγμα του Ρούσβελτ συνέβη το 1930. Απέχουμε λίγο αλλά θα προσπαθήσουμε και θα τα καταφέρουμε υποθέτω στο μέλλον.

Εδώ κυρίες και κύριοι ολοκληρώθηκε ο πρώτος κύκλος συζήτησης. Από την Πρόεδρο της Επιτροπής και τα μέλη, τους βουλευτές που συμμετείχαν, καλύφθηκε το πρώτο μέρος που αφορούσε στα συμπεράσματα της Έκθεσης. Στους υπόλοιπους κύκλους των συζητήσεων θα τεθούν πιο εξειδικευμένα θέματα που αφορούν στη σχέση ΜΜΕ και του ζητήματος που μας απασχολεί τώρα.

Μ. Πεπελάση

Εδώ είναι μια ομάδα παιδιών και ήθελα να ρωτήσω αν αυτά τα παιδιά είδαν τα παιδιά που πήραν μέρος στο έργο του Λευτέρη Βογιατζή. Είναι κάποιοι από σας που μπορείτε να μας απαντήσετε σ' αυτό; Δεν είναι. Γιατί θα ήθελα πάρα πολύ να άκουγα πώς ένιωσαν αυτά τα παιδιά που πήραν μέρος σ' αυτό το έργο, στο "Bella Venecia". Πραγματικά θα ήταν πολύ σημαντικό να τους ακούγαμε σήμερα. Ευχαριστώ.

Συντονιστής

Επειδή θέλει να τοποθετηθεί ο κ. Κωνσταντόπουλος θα σας παρακαλούσα να τεθούν ερωτήσεις αλλά να είναι σύντομες για να πάρετε και απάντηση.

X. Χουντής

Είμαι ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Αναπηρικού Κινήματος Κινητικά Αναπήρων Πολιτών. Είμαι πατέρας με αυτιστικό παιδί με βαριά νοητική καθυστέρηση. Και λέει: Δείκτη νοημοσύνης κάτω του 20. 70 ετών εγώ και η σύζυγός μου, πιασμένη αυτή. Ένα χέρι, ένα πόδι, εγχείρηση ανοιχτής καρδιάς εγώ. Δυστυχώς δε μπόρεσα να βρω ίδρυμα. Ο κ. Λεβέντης τα είπε πολύ καλά. Κολλάμε στο οικονομικό. Ένα κίνητρο οικονομικό. Τι θα το κάνω εγώ το παιδί αυτό, 32 χρονών. Το πήγα στην Αγγλία το '78 με δικά μου έξοδα κι επειδή εργαζόμουν στο Δημόσιο μου είπε ο τότε Υπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο κ. Σπύρος Δοξιάδης, «κύριε Χουντή λυπάμαι για το χαριτωμένο παιδάκι σας». Έχει βαριά νοητική καθυστέρηση κ.κ. Υπουργοί, κ. Κωνσταντόπουλε, παρά τις προσπάθειες δυστυχώς δεν προβλέπεται τίποτα. Με ένα χέρι η γυναίκα μου, πιασμένη. Τι θα γίνει; Απαντήστε μου εσείς. Ό,τι ώρα θέλω να κατεβάσω τους ανάπηρους, έχω την τεράστια δύναμη να διαλύσω την Αθήνα. Σέβομαι τον ελληνικό λαό όμως.

Συντονιστής

Κα Μπερνιδάκη θα απαντήσετε;

Ε. Μπερνιδάκη - Άλντους

Όχι, εγώ το ξέρω το θέμα. Μπορεί να απαντήσει ο Υπουργός μετά. Το θέμα είναι αληθινό, τι θα γίνουν τα παιδιά που χρειάζονται τη βοήθεια των γονιών τους για οποιαδήποτε κατάσταση, κυρίως νοητική υστέρηση, όταν οι γονείς δε ζουν πια. Αλλά πιστεύω πραγματικά ότι ο Υπουργός πρέπει να το απαντήσει αυτό.

Συντονιστής

Άλλη ερώτηση υπάρχει;

X. Αλεξίου

Θέλω μονάχα να επισημάνω ότι σ' αυτή την πάρα πολύ ενδιαφέρουσα εκδήλωση που υπάρχει εδώ, βλέπω και στο πρόγραμμα και σε όσα έχω ακούσει να απουσιάζουν τα προβλήματα των αναπήρων όπως ειπώθηκαν, των αορίστων αναπηριών. Τα προβλήματα που θα παρουσιάσουν γονείς που ξέρουν, γονείς με αυτισμό, με βαριά νοητική υστέρηση, με πολλαπλές αναπηρίες.

Κοιτάζω το πρόγραμμα. Απουσιάζουμε. Και απουσιάζουμε και από όσα έχουν ειπωθεί ως τώρα. Και αναρωτιέμαι αν πραγματικά εξακολουθούν αυτές οι βαρύτατες, οι πιο δύσκολες αναπηρίες, να απασχολούν το μυαλό και τη σκέψη όλων. Και το βλέπω εδώ μέσα στο ίδιο το πρόγραμμα λοιπόν, μια πλήρης απουσία. Ευχαριστώ πολύ.

A. Φελούρης

Είμαι Πρόεδρος της Ένωσης Τηλεοράσεων Ελληνικής Περιφέρειας. Σαφώς έχουν απόλυτο δίκιο όλοι οι προηγούμενοι ομιλητές, ότι η τηλεόραση μπορεί να παίξει ένα σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση, στη διασκέδαση, στην παιδεία γενικότερα. Όμως από δύο λιθάρια βγαίνει. Δε φτάνει μόνο να θέλει η τηλεόραση, γιατί θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι τουλάχιστον στο επίπεδο το δικό μας των περιφερειακών καναλιών, σίγουρα κ. Πορτοσάλτε και το ξέρετε νομίζω αυτό το πράγμα, σίγουρα κανένα κανάλι δεν αντιτίθεται στο να βοηθήσει παντοιοτρόπως.

Αλλά δεν είναι απλώς μια κουβέντα. Να βοηθήσει. Τι, πώς, ποιος; Με ποιές γνώσεις και των

δημοσιογράφων, αν το πάρουμε κι έτσι; Γιατί ένας δημοσιογράφος δεν είναι παντογνώστης. Περιμένει να μας έρθουν κοντά, να μας ενημερώσουν, να μας δώσουν τα στοιχεία που εμείς ευχαρίστως να τα βγάλουμε στον αέρα. Και δε σας κρύβω ένα δικό μου περιστατικό στη Σπάρτη συγκεκριμένα, στον τηλεοπτικό σταθμό που διευθύνω, που έχω παρακαλέσει κατ' επανάληψη τον Πρόεδρο των Αναπήρων της Λακωνίας να έχει σε καθημερινή βάση ή όποτε θέλει, 5 λεπτά, 10 λεπτά, ειδικές εκπομπές. Πάντοτε υπάρχει μια αδυναμία εκ μέρους τους να συμμετέχουν.

Με αυτή την έννοια, τι να κάνουμε εμείς; Εγώ το ζητώ εδώ και χρόνια κ. Πορτοσάλτε, όχι τώρα.

Συντονιστής

Υποθέτω ότι αν θα μπορούσατε να συνεργαστείτε με την Πρόεδρο της Επιτροπής και με τα μέλη, και για την επιμόρφωση των στελεχών σας αλλά και το πώς θα μπορούσε να γίνει πράξη μια τέτοια εκπομπή.

Α. Φελούρης

Σαφέστατα, είναι αυτό που λέτε πάρα πολύ σωστό αλλά σήμερα γνώρισα ότι υπάρχει κάποιος φορέας, δεν το ήξερα μέχρι σήμερα. Στο κανάλι μας όλα τα Δελτία Τύπου που μας στέλνετε βγαίνουν κανονικότατα στον αέρα. Εσάς γιατί να σας βρω, αφού έχω τον τοπικό Πρόεδρο;

Ε. Μπερνιδάκη - Άλντους

Κατ' αρχήν θα ήθελα να πω ότι ο τίτλος της ημερίδας είναι «Αναπηρία και ΜΜΕ» ως προς τη γενικότερη αντίληψη της κοινωνίας και των συμπολιτών μας στο τι θα πει αναπηρία. Δεν είναι η επιδοματική πολιτική και οι συνάδελφοι που μίλησαν για την υγεία και την εργασία, αν παρατηρήσατε δε μίλησαν για το πώς ακριβώς θα εργοδοτηθούν οι ανάπηροι επί συγκεκριμένων νόμων και μέτρων, λέμε πώς η άρση των διακρίσεων θα διευκολύνει όλη αυτή τη διαδικασία.

Η διημερίδα μας λοιπόν δεν έχει δυστυχώς στόχο να εξαντλήσει τα θέματα που απασχολούν τους αναπήρους. Βεβαίως τα καυτά θέματα που απασχολούν τον καθένα από μας χωριστά θέλουμε να λυθούν αμέσως και σε κάθε περίπτωση, αλλά αυτό είναι το λάθος το οποίο νομίζω επιπτώμε. Λέμε ότι δε θέλουμε θεωρίες, θέλουμε πράξη, δε θέλουμε ενημέρωση -και η θέση του ΚΚΕ αυτή είναι. Θεωρούν ότι είναι περιττή η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και ότι το πρόβλημα δεν είναι η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης που είναι ευαίσθητη, αλλά είναι τα επιδόματα. Λέω ένα παράδειγμα, το απλοποιώ το θέμα.

Το ζήτημα γενικώς των αναπηρικών θεμάτων δε λύνεται σήμερα. Απλώς εμείς μια κουβέντα ξεκινάμε για να ειπωθούν όλα αυτά που θέλουμε να ειπωθούν και να τεθούν και όλα τα θέματα, τι γίνεται με τα παιδιά των οποίων οι γονείς δε θα ζουν κάποια στιγμή που τους έχουν ανάγκη.

Κύριε Αλεξίου, όμως, θέλω να σας θυμίσω ότι στην Επιτροπή μας είχατε έρθει με τον κ. Βαρδακαστάνη, γιατί βεβαίως κανένας φορέας δεν ήρθε δυο φορές και ως Πρόεδρος της ΕΣΑΕΑ για την Έκθεση που υποβάλλατε στη Βουλή τότε και μετά επιμέρους όλοι οι φορείς που ήρθαν στην Επιτροπή μας από τον αναπηρικό χώρο ήταν μέλη της ΕΣΑΕΑ, Ομοσπονδίες κτλ. Επομένως εάν κοιτάξετε όλοι την Έκθεση που έχετε στα χέρια σας, έχουμε αναλυτικά τα περιεχόμενα που είναι οι συνεδριάσεις, οι 28 συνεδριάσεις. Αυτά μπορούσαμε να κάνουμε στις 28 συνεδριάσεις.

Σήμερα λοιπόν η ημερίδα επικεντρώνεται κυρίως στην ενημέρωση των ενημερωτών, στην υποβολή του θέματος προς τα ΜΜΕ. Δεν έχει να κάνει με όλα τα θέματα που εξετάσαμε και πριν, ίσως δε με καταλάβετε κ. Πορτοσάλτε, δεν ήθελα να πω μόνο ότι η Έκθεση είναι στη διάθεση του κοινού -που είναι- ήθελα να προτρέψω και τους ενδιαφερομένους να διαβάσουν αναλυτικά και τα πρακτικά της Επιτροπής μας, τα οποία είναι πολλές εκατοντάδες σελίδες, όπου αναλυτικά όμως φαίνεται πώς διεξήχθησαν οι συνεδριάσεις μας και τι ειπώθηκε εκεί.

Εκεί είναι όλες οι ομιλίες των προσκεκλημένων μας, οι συζητήσεις των μελών της Επιτροπής. Τα πρακτικά λοιπόν της Επιτροπής μας στη Βουλή των Ελλήνων είναι στη διάθεση του κάθε ενδιαφερομένου με την όποια διαδικασία προβλέπει το καταστατικό της Βουλής και εκεί βρίσκονται αναλυτικά οι θέσεις όλων αυτών των θεμάτων, που αφορούν τους φορείς που μας επισκέφθηκαν και τους εκπροσώπους της κυβέρνησης και των Αρχών, όπως ο Συνήγορος του Πολίτη κτλ.

Η Έκθεση λοιπόν είναι μια επιτομή βασικά των παρατηρήσεων και προτάσεών μας. Η έκθεση δεν είναι ούτε νομοθέτημα για να λύσει προβλήματα ούτε ένας τόμος που θα ήταν 2.000 σελίδων με τα πρακτικά των όσων συζητήθηκαν στις συνεδριάσεις της Βουλής. Έχοντας λοιπόν πει αυτά, θέλω να πω ότι μακριά από μας και από την Επιτροπή, αλλά πιστεύω και από τους παρευρισκομένους, να εξοστρακίσουμε οποιαδήποτε κατηγορία αναπηρίας.

Άλλωστε η κα Καρύδη μίλησε για τις κρυφές αναπηρίες, ούτως ή άλλως, όταν μιλάμε για θέματα ειδικής αγωγής αυτό αφορά όλων των ειδών τις αναπηρίες. Εμείς δεν επικεντρωθήκαμε σε καμία αναπηρία σήμερα.

Επομένως την αγωνία του καθενός για να λυθούν τα προβλήματα την κατανοώ αλλά οπωσδήποτε πρέπει να διευκρινίσουμε ότι η Έκθεση είναι απλώς μια περίληψη των όσων συζητήθηκαν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής η οποία συνήλθε για 28 φορές και η οποία αυτή τη στιγμή έχει τερματίσει τις συνεδριάσεις της με την κατάθεση αυτής της Έκθεσης. Ελπίζουμε και φιλοδοξούμε ότι με την κατάλληλη διαδικασία μέσα στη Βουλή των Ελλήνων θα γίνει ειδική μόνιμη επιτροπή για να μπορούμε να συνεχίσουμε. Είναι ένα ξεκίνημα. Ευχαριστώ πάρα πολύ για την ευκαιρία να το διευκρινίσω αυτό.

Συντονιστής

Ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Γιώργος Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

Γ. Κωνσταντόπουλος

Ευχαριστώ για τη δυνατότητα που μου δίνετε να παρέμβω. Το Υπουργείο μας παρέστη στη Διακομματική Επιτροπή για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία πριν από ακριβώς ένα χρόνο, στις 21 Ιουνίου, ενώ δύο μήνες πριν είχε παρουσιαστεί ο κ. Τριανταφύλλου, ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης.

Από τότε ορισμένα πράγματα τα οποία αναφέρονται στην Έκθεση έχουν γίνει. Θα αναφέρω ότι η προνοιακή νομοθεσία εκδόθηκε πριν από λίγες εβδομάδες, η κωδικοποίηση της προνοιακής νομοθεσίας. Παρουσιάσαμε ήδη τον πρώτο τόμο από τις εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ με πρόλογο δικό μου και πρόλογο του κ. Δημήτρη Τσάτσου, του Καθηγητού της Νομικής, όπου σε έναν τόμο 600 σελίδων παρουσιάζεται η κωδικοποιημένη πλέον προνοιακή νομοθεσία, που αφορά νομοθετήματα του Υπουργείου Υγείας και Οικονομικής Αλληλεγγύης, ενώ ακολουθεί ο τόμος που αφορά πλέον νομοθετήματα που αγγίζουν την αναπηρία και αφορά άλλα Υπουργεία, όπως είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ κτλ. Άρα λοιπόν η δουλειά της κωδικοποιημένης προνοιακής νομοθεσίας έχει ήδη γίνει και ο πρώτος τόμος 600 σελίδων έχει ήδη εκδοθεί από τις εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, πριν από λίγες εβδομάδες.

Όσον αφορά το θέμα επίσης της κάρτας αναπηρίας και της αξιολόγησης της αναπηρίας που αναφέρονται οι σελίδες 34, 35 και 36 της Έκθεσης, παρουσιάστηκε επίσης προ 10 μηνών στο περίπτερο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στη ΔΕΘ το επίτομο έργο εκατοντάδων σελίδων για την αξιολόγηση της αναπηρίας και μάλιστα οι σελίδες αυτές παρατίθενται αυτούσιες και στον τόμο αυτόν, αλλά και στο ενημερωτικό φυλλάδιο του Υπουργείου μας όσον αφορά την αξιολόγηση της αναπηρίας με τη νέα ταξινόμηση που προτείνει η ICF, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Η δουλειά ήδη γίνεται και παρουσιάστηκε πρόσφατα, παρουσία

της ΕΣΑΕΑ και όλου του αναπηρικού και γονεϊκού κινήματος στο Ζάππειο, πριν από αρκετούς μήνες και σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία. Οι Υπουργικές Αποφάσεις εκδίδονται ήδη και ο σχετικός νόμος θα ψηφιστεί σύντομα στη Βουλή για το θέμα της κάρτας αναπηρίας.

Αυτή τη στιγμή γίνεται η αξιολόγηση και η εκπαίδευση των εκπαιδευτών, των αξιολογητών της αναπηρίας. Άρα λοιπόν και στο θέμα της κάρτας αναπηρίας, έχουμε την υποχρέωση να επιταχύνουμε τις διαδικασίες μας για την αξιολόγηση και να εκδοθεί και η κάρτα αναπηρίας η οποία δε θα είναι μια απλή κάρτα αναπηρίας, θα είναι μια smart card που θα είναι μέσα εκεί όλα τα στοιχεία των αναπήρων.

Στο θέμα, που πολύ σωστά θέσατε, της μόνιμης αναπηρίας, εκεί πλέον έχει προβλεφθεί στην κάρτα αναπηρίας να υπάρχει μια μόνιμη κάρτα αναπηρίας, γι αυτές τις αναπηρίες οι οποίες είναι μόνιμες και μη ανατάξιμες. Για το Παρατηρητήριο Αναπηρίας το οποίο αναφέρεται επίσης μέσα, πρόσφατα ψηφίστηκε στο νόμο για το τρίτο παιδί. Υπήρχε ολόκληρο άρθρο για το Παρατηρητήριο Αναπηρίας το οποίο πλέον έχει παραρτήματα και θα είναι ένα σημαντικό εργαλείο. Υπήρχαν προβλήματα στα οποία δυστυχώς το Παρατηρητήριο Αναπηρίας δεν προχώρησε μέχρι τώρα.

Έχει απόλυτο δίκιο ο κ. Νασιώκας για τα κέντρα αποκατάστασης. Στα κέντρα αποκατάστασης πραγματικά υπάρχει τεράστιο έλλειμμα, ενώ στη διάγνωση πάμε πάρα πολύ καλά. Ενώ αγαπητέ μου συνάδελφε και στο Κοινοβούλιο και στην Ιατρική Έκτορα τα πάμε πάρα πολύ καλά σε όλες τις ειδικότητες της Ιατρικής, δυστυχώς έχουμε έλλειμμα στο χώρο της αποκατάστασης και στο χώρο της ειδικότητας της αποκατάστασης αλλά και γενικά στην αποκατάσταση. Δεν είμαστε καθόλου περήφανοι φυσικά, αλλά δώσαμε ένα κίνητρο πρόσφατα.

Με το Προεδρικό Διάταγμα το οποίο ισχύει από 15/12/2005 πλέον το τιμολόγιο για τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου για τα κλειστά νοσήλια αποκατάστασης από τα 50 ευρώ που ήταν πήγε στα 150 ευρώ ημερησίως. Δηλαδή 300% αύξηση, ώστε να υπάρχουν κίνητρα για να μπορούν κι αυτά τα κέντρα αποκατάστασης να συντηρηθούν και να δουλέψουν γιατί με τα 50 ευρώ κλειστό νοσήλιο φυσικά καταλαβαίνετε ότι ήταν ένα αντικίνητρο για να εξελιχθεί και να αναπτυχθεί ο χώρος της αποκατάστασης στη χώρα μας. Γνωρίζετε πολύ καλά τι επιβάρυνση έχουν τα Ασφαλιστικά Ταμεία από τους 1.000 και πλέον θα έλεγα ασθενείς, οι οποίοι φεύγουν για αποκατάσταση στο εξωτερικό, αλλά και το ημερήσιο νοσήλιο από 15 πήγε στα 50 και από 20 πάνω από 8 ώρες πήγε στα 60.

Δηλαδή και εδώ υπερτριπλασιάστηκε και το κλειστό και το ανοιχτό νοσήλιο της αποκατάστασης. Και επαναλαμβάνω, αυτό θα είναι ένα κίνητρο και για τον ιδιωτικό τομέα, αλλά και για τα ασφαλιστικά ταμεία να μπορέσουμε να κρατήσουμε τους ασθενείς στη χώρα μας και να μη φεύγουν έξω.

Σίγουρα πρέπει να γίνουν ακόμα περισσότερα. Μας απασχολούν όχι τόσο οι ανάπηροι με ικανότητες, και σίγουρα και στον χώρο των τυφλών και των κωφών έχουμε ανάπηρους με πολύ υψηλό δείκτη νοημοσύνης, που μπορούν να μπου και στην πολιτική και στις τέχνες, παντού. Μας ενδιαφέρουν κυρίως οι ανάπηροι χωρίς ικανότητες ή με ελάχιστες ικανότητες. Αυτοί δηλαδή οι ανάπηροι, ο κόσμος της βαριάς νοητικής υστέρησης, με τις πολλαπλές αναπηρίες, όπου εκεί πραγματικά ο δείκτης νοημοσύνης κατρακυλάει πολύ κάτω από 30 και από το όριο δηλαδή με το οποίο κρίνουμε μια νοητική υστέρηση, αν είναι βαριά.

Εκεί, στις βαρύτερες νοητικές υστερήσεις, προωθήσαμε, και υπεγράφη πρόσφατα ενεργοποίηση του Ν. 2643/1998 του κ. Γείτονα, όπου προέβλεπε εκεί τις στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης. Τότε τις έλεγε αυτόνομης διαβίωσης, ενώ ο όρος είναι υποστηριζόμενης διαβίωσης και υπεγράφη απ' τα συναρμόδια υπουργεία η σχετική πολυσέλιδη Υπουργική Απόφαση. Θα μπορούσε να ήταν νόμος. Σε ενεργοποίηση αυτού του νόμου για τις στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης, κυριολεκτικά για να δώσουν μία ανάσα στους γονείς, οι οποίοι πραγματικά έχουν το μόνιμο άγχος τι θα γίνουν τα παιδιά τους, όταν αυτοί φύγουν απ' τη ζωή.

Και σε αυτό το άγχος των γονέων δίνει απάντηση αυτή η Υπουργική Απόφαση, όπως και οι δύο άλλες πολυσέλιδες άνω των 100 σελίδων, που αφορούν τις Μονάδες και Αυτόνομης Διαβίωσης, τα

οικοτροφεία, τα Φιλοξενία και όλες αυτές τις μονάδες αποασυλοποίησης στο χώρο της νοητικής υστέρησης, στο χώρο της αναπηρίας.

Αυτά ήθελα να πω όσον αφορά την έκθεση και τις παρατηρήσεις, οι οποίες προφανώς έγιναν μετά την παρουσίαση τόσο τη δικιά μου, όσο και των υπολοίπων μελών του Υπουργείου στην Επιτροπή σας και υλοποιήθηκαν διάφορα θέματα τα οποία ήταν προς υλοποίηση και φυσικά δεν πρόλαβαν να μπουν στην έκθεση της Επιτροπής σας. Ευχαριστώ.

Ε. Μπερνιδάκη - Άλντους

Κύριε Υπουργέ, όσον αφορά την κωδικοποίηση των νόμων στον πρώτο τόμο -και έπεται ο δεύτερος- έχετε δίκιο. Ζητάμε την κωδικοποίηση. Στο βαθμό που αυτή έγινε ή που γίνεται είναι πολύ ωραία. Στα υπόλοιπα όμως η έκθεση εξακολουθεί να είναι αυτολεξεί, διότι όταν λέμε για την κάρτα αναπηρίας δεν εννοούμε αν έχει ξεκινήσει η διαδικασία.

Όλοι αδημονούμε να δούμε στην πράξη να μην επανεξετάζονται οι ανάπηροι, όταν δεν χρειάζεται και να υιοθετηθεί αυτή η κάρτα που πραγματικά όλοι απ' όλα τα κόμματα και απ' όλους τους χώρους την περιμένουμε με πολύ αγωνία. Στην πράξη, η κωδικοποίηση για τους νόμους είναι ένα πράγμα, ενώ ο συντονισμός δράσης όσον αφορά τα θέματα των αναπήρων, είναι κάτι που ακόμα απομένει να γίνει πολύ καλύτερο.

Εγώ πιστεύω ακράδαντα ότι στην πρόταση ότι η Γενική Γραμματεία Ισότητας και το Εθνικό Παρατηρητήριο Αναπηρίας πρέπει να αρχίσει να λειτουργεί, ώστε πραγματικά να υπάρχει μία επίβλεψη, μία παρακολούθηση, για το πως υλοποιούνται αυτά τα πράγματα. Για το πως δεν αλληλοσυγκρούονται τα διάφορα νομοθετήματα που αφορούν τα άτομα με αναπηρία.

Σαφώς γίνονται βήματα και με ταχύτερους ρυθμούς ίσως απ' ότι γίνονταν πριν, αλλά οπωσδήποτε πρέπει να αλλάξουν και μερικές δομές ριζικά, όπως είπα, για τη Γενική Γραμματεία Ειδικής Αγωγής, για τη Γενική Γραμματεία Ισότητας. Επίσης, στα κόμματα δεν φτάνει να έχουν κάποιες Γραμματείες Κοινωνικής Αλληλεγγύης εν γένει που να αφορούν όλους τους αναξιοπαθούντες.

Τα κόμματα πρέπει να δείξουν τη σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζουν το θέμα αναπηρία, με το να έχουν ειδικές γραμματείες για τα θέματα αναπηρίας.

Όπως εσείς γνωρίζετε πολύ καλά κύριε Υπουργέ, το 10% του πληθυσμού συν τις οικογένειές τους, μιλάμε για 6 εκατομμύρια Ελλήνων που τους αγγίζει άμεσα αυτό το θέμα. Επομένως η έκθεση θέτει το πλαίσιο προτροπής και εσείς δουλεύετε όσο σκληρά μπορείτε για να πληρώσετε κενά που είναι από πάντα εκεί, που δεν είχαν καλυφθεί τόσα χρόνια και δεν μπορείτε να το κάνετε μέσα σε μια διετία.

Ωστόσο, άλλο είναι η έκδοση κάποιου τόμου με την κωδικοποίηση των νόμων που είναι απαραίτητοι και άλλο είναι ο συντονισμός δράσεων στην πράξη ανάμεσα σε όλα τα Υπουργεία.

Και κυρίως, για να φύγουμε και απ' τις υποχρεώσεις μόνο της κυβέρνησης, ο κάθε πολίτης πρέπει να θεωρήσει σημαντικό το να φορολογείται για να είναι καλύτερη η ζωή των αναπήρων απ' την εκπαίδευση μέχρι την απασχόληση μέχρι τη φροντίδα των παιδιών που έχουν νοητική υστέρηση και που πρέπει να τα φροντίσουμε και όταν οι γονείς τους δεν θα είναι εκεί ή και ενόσω ζουν οι γονείς δεν μπορούν να τα φροντίσουν.

Απ' αυτό το σημείο μέχρι το να τα δούμε αυτά να εκπληρώνονται, υπάρχει διαφορά. Και ο κάθε πολίτης πρέπει να πάψει να λέει μόνο ότι είναι ευαίσθητος, αλλά να αποδεχθεί ότι κάποια χρήματα θα πηγαίνουν γι' αυτό το σκοπό. Η προτεραιότητα της κάθε κυβέρνησης θα είναι μόνο τόσο έντονα επικεντρωμένη στην επίλυση των προβλημάτων των αναπήρων, όσο ο κάθε πολίτης το πάρει στα σοβαρά ότι αυτό το ζήτημα είναι ένα σοβαρό ζήτημα να επιλυθεί. Δηλαδή το θέμα αναπηρίας αφορά όλους, αλλά όχι μόνο στη θεωρία, στην πράξη πρέπει να το δούμε σαν προτεραιότητα.

Συντονιστής

Ευχαριστούμε πολύ κα Μπερνιδάκη.

I. Βαρδακαστάνης

Πρώτον, θέλω να εξάρω τον τρόπο που τα περιφερειακά κανάλια παρουσιάζουν το θέμα της αναπηρίας. Η αναφορά που έκανα νωρίτερα έχει να κάνει με το να ρωτάνε τοπικά στελέχη, να μιλούν για θέματα εθνικά ευρωπαϊκά, που δεν είναι αρμόδια. Αλλά το πως παρουσιάζουν τα περιφερειακά κανάλια σε σχέση με τα εθνικά, εγώ τους δίνω καλύτερο βαθμό.

Δεύτερο. Νομίζω ότι γίνεται ένα λάθος εδώ και γι' αυτό και ζήτησα να παρέμβω. Η διημερίδα είναι για τα ΜΜΕ και αναπηρία. Να μην τη μετατρέψουμε, διότι αν τη μετατρέψουμε μπορεί να έχει άλλο πρόγραμμα και άλλους ομιλητές, σε ένα ζήτημα συνολικά για τις πολιτικές αναπηρίας στην Ελλάδα. Γι' αυτό και είπα στην παρέμβασή μου στην αρχή, να αναλάβει την πρωτοβουλία η Ειδική Επιτροπή και η Βουλή και να καλέσουν σε δημόσια ακρόαση και συζήτηση με βάση αυτή την έκθεση, όλους όσους του εμπλέκονται, απ' τα πολιτικά κόμματα, την κυβέρνηση, τα συνδικάτα.

Αλλά όχι εδώ. Νομίζω αξίζει τον κόπο να συζητηθεί το θέμα ΜΜΕ και αναπηρία. Εμείς πάντως με αυτό τον τρόπο προσήλθαμε, γι' αυτό το θέμα να συζητήσουμε, διότι αλλιώς νιώθουμε κάπως αποκλεισμένοι απ' όλη τη συζήτηση. Θα έπρεπε να είμαστε και εμείς εκεί να μιλήσουμε για την έκθεση.

Συντονιστής

Αυτό που θίγετε κ. Βαρδακαστάνη και συγγνώμη που σας διακόπτω, είναι το θέμα του επόμενου τραπέζιού. Δηλαδή άτομα με αναπηρία και τρόπος παρουσίασης των ζητημάτων στα ΜΜΕ.

M. Παπαδά-Χειμώνα

Ο κ. Βαρδακαστάνης έχει απόλυτο δίκιο, έχουμε φύγει από το πρόγραμμα.

Συντονιστής

Ο κ. Γιάννης Πολίτης, Διευθυντής του ραδιοφωνικού σταθμού «9.84» θα συντονίσει το επόμενο τραπέζι. Ευχαριστούμε πολύ.